

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Kinderopvang

Versie 1 september 2026

Info & advies
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555
of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	1
Kinderopvang: subsidies van Opgroeien	2
Winwinlening	6
Startlening	9
Cofinanciering	16
Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies	23
Individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO)	27
Structurele vermindering	29
Doelgroepvermindering eerste aanwervingen-Federaal	31
Doelgroepvermindering voor personen zonder recente duurzame werkervaring	34
Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen	36
Investeringsaftrek	39
Vrijstelling van belastingvermeerdering voor startende ondernemingen (bij onvoldoende voorafbetalingen)	57

Voorwoord

Subsidiegids kinderopvang

Ondernemen in de kinderopvang impliceert naast de passie voor het werken met kinderen ook een zakelijke kant. Nieuwe uitdagingen gaan immers vaak gepaard met een zoektocht naar financiële middelen.

Om je als ondernemer te ondersteunen in de zoektocht naar beschikbare overheidsmaatregelen, stelden we deze subsidiegids samen. Je vindt hier een overzicht van maatregelen die nuttig kunnen zijn bij o.a. de start van jouw onderneming, het volgen van opleidingen, het inwinnen van advies of de financiering van projecten. In deze publicatie geven we een overzicht van de steunmogelijkheden van Agentschap Opgroeien, de tewerkstellingsmaatregelen en financieringsmogelijkheden.

Naast de traditionele banklening zijn de Winwinlening en de achtergestelde leningen van PMV alternatieven voor het financieren van jouw onderneming of project.

Ben je al ondernemer, dan kan je via de kmo-portefeuille van VLAIO een subsidie krijgen voor het volgen van bepaalde opleidingen (ook voor je werknemers). Steun voor adviestrajecten is enkel mogelijk voor het thema 'digitalisering-cybersecurity'.

In de kinderopvang kunnen meerdere personen op zelfstandige basis samenwerken of kunnen kinderbegeleiders met een werknemersstatuut tewerkgesteld worden. Er zijn heel wat verschillen, zowel op financieel vlak als op vlak van flexibiliteit en organisatie. Als iemand zich als zelfstandige registreert, maar in werkelijkheid onder het gezag van een werkgever werkt, gaat het over schijnzelfstandigheid. Wanneer de sociale inspectie dit vaststelt, kan dit leiden tot sancties. Bekijk hieromtrent de info op www.opgroeien.be - sociaal statuut. We geven je in deze context de meest relevante tewerkstellingsmaatregelen waarvan gebruik kan gemaakt worden bij de aanwerving van een werknemer.

Kinderbegeleiders, onthaalouders en verantwoordelijken moeten voldoen aan vereisten aantoonbaar met diploma, ervaringsbewijs of certificaat. Die kunnen ze behalen in het secundair, hoger of volwassenonderwijs. De kwalificatievereisten verschillen per functie en opvanggrootte. Meer informatie kan je terugvinden op www.opgroeien.be - kwalificatievereisten en opleiding.

Deze brochure bevat slechts een selectie van maatregelen. Een uitgebreid overzicht is te vinden in de thematische Subsidiegidsen van VLAIO.

Informeer ook steeds bij provincies, steden en gemeenten naar subsidiemogelijkheden!

Deze brochures worden via de Subsidiedatabank, vlaio.be/subsidiedatabank, automatisch bijgewerkt wanneer de informatie in de Subsidiedatabank wordt aangepast. Zo beschik je op elk moment over de meest actuele brochures.

Of je kan via de nieuwsbrief van de Subsidiedatabank op de hoogte blijven van alle aanpassingen aan de steunmaatregelen (zie homepage vlaio.be/subsidiedatabank).

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kan je vrijblijvend terecht bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO.

Bel gratis het nummer 0800 20 555 of mail info@vlaio.be.

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Kinderopvang: subsidies van Opgroeien

Laatst gewijzigd op 30 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Wil je beroepsmatig en tegen betaling baby's en peuters opvangen, dan heb je een vergunning nodig. Om een vergunning te krijgen, moet je voldoen aan voorwaarden. Voor kinderopvang die voldoet aan de vergunningsvoorwaarden, voorziet Opgroeien een subsidiesysteem met verschillende trappen. Per trede zijn er bijkomende voorwaarden waaraan de kinderopvang moet voldoen. Naast de subsidies opgenomen in het trappensysteem zijn er ook nog subsidies voor inclusieve opvang en subsidies voor ruimere openingsmomenten en dringende kinderopvang in groepsopvang mogelijk.

Van de subsidiemaatregel 'tijdelijke vervangcapaciteit' voorziet de Vlaamse regering een verlenging tot 31 december 2026.

De Vlaamse Regering verlaagt de maximale kindratio om de werkdruk in de kinderopvang te verlagen en de pedagogische kwaliteit van de kinderopvang verder te ondersteunen. De kindratio is het maximaal aantal tegelijk aanwezige kinderen per aanwezige kinderbegeleider. Opgroeien voorziet extra subsidies om de bijkomende personeelskost te dragen. Meer informatie kan je terugvinden in de rubriek [Subsidie voor de versterking van het medewerkersbeleid](#).

Wat komt in aanmerking

Baby's en peuters

De subsidies zijn gekoppeld aan opdrachten en voorwaarden. Elke organisator van kinderopvang die deze opdrachten opneemt en aan de voorwaarden voldoet, komt in principe in aanmerking voor de subsidie. Meer info in dit document op de website van Opgroeien: [Subsidies voor kinderopvang van baby's en peuters](#)

De basissubsidie, de subsidie voor inkomenstarief en de plussubsidie werken zoals een trap. Wie de subsidies van een hogere trede krijgt, krijgt ook de subsidies van de lagere trede(s) en moet ook aan de voorwaarden voor die lagere trede(s) voldoen.

Trap 1	Trap 2	Trap 3
		Plussubsidie
	Subsidie voor inkomenstarief	Subsidie voor inkomenstarief
Basissubsidie	Basissubsidie	Basissubsidie

De basissubsidie kan aangevraagd worden voor kinderopvang met:

- een vergunning en dus voldoet aan de [vergunningsvoorwaarden](#);
- minstens 220 openingdagen (voor gezinsopvang met maar 1 locatie zijn dit minstens 180 dagen);
- actieve kennis van het Nederlands voor alle kinderbegeleiders.

De subsidie voor inkomenstarief is mogelijk voor kinderopvang waar:

- gezinnen een prijs betalen op basis van het inkomen;
- kinderen van bepaalde gezinnen voorrang krijgen.

De plussubsidie is mogelijk voor kinderopvang:

- die kwetsbare gezinnen ondersteunt;
- waar kinderen van deze gezinnen voorrang krijgen en minstens 30% van de opgevangen kinderen uitmaken.

Naast deze subsidies opgenomen in het trappensysteem zijn ook nog volgende subsidies mogelijk:

De subsidie voor inclusieve opvang is voor opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte samen met kinderen zonder specifieke zorgbehoefte. Zowel individuele inclusieve opvang (vergunning volstaat) als structurele inclusieve opvang (minstens subsidie voor inkomenstarief nodig) is mogelijk, evenals een subsidie voor een Centrum voor Inclusieve opvang.

De subsidie flexibele gezinsopvang is bedoeld voor kinderopvang op atypische openingsmomenten in een gezinsopvang. Ze geldt ook voor samenwerkende aangesloten onthaalouders. De organisator heeft een subsidie inkomenstarief.

De subsidie voor ruimere openingsmomenten in groepsopvang (ROM): deze subsidie is voor kinderopvang op atypische openingsmomenten in groepsopvang. De organisator heeft minstens een basissubsidie.

De subsidie voor dringende kinderopvang in groepsopvang (DOP): dit is een subsidie voor de groepsopvang om een plaats vrij te houden voor een gezin dat binnen de maand behoefte heeft aan kinderopvang. De organisator heeft minstens een subsidie voor inkomenstarief.

Schoolkinderen

Lokale besturen krijgen de regierol rond 'buitenschoolse opvang en activiteiten', afgekort BOA, in handen. Als je opvang voor kleuters en/of lagere schoolkinderen organiseert of wil organiseren, ben je een belangrijke partner in dit verhaal. Tot 31 augustus 2026 loopt er een overgangstermijn. Tijdens deze overgangstermijn behouden organisatoren van buitenschoolse opvang met een subsidie van Opgroeien, deze subsidie. Deze worden transitie subsidies genoemd. Na afloop van de overgangstermijn, op 1 januari 2026 voor lokale besturen die eerder klaar zijn met de uitwerking van hun lokaal BOA-Beleid, of op 1 september 2026, worden deze subsidies stopgezet. Vanaf dat moment zullen lokale besturen kleuteropvang subsidiëren, binnen het lokaal beleid rond buitenschoolse opvang en activiteiten. Je kan als organisator een lokale erkenning aanvragen bij het lokaal bestuur als je voldoet aan de verwachtingen van het lokaal erkenningskader. Een lokale erkenning is nodig om in aanmerking te komen voor een BOA-subsidie. Voor meer info zie: [Opgroeien > buitenschoolse opvang en activiteiten > nieuws over BOA](#).

Wie komt in aanmerking

In trap 0 zitten alle initiatieven die geen enkele subsidie van Opgroeien ontvangen (tenzij eventueel de subsidie voor individuele inclusieve opvang). Wie in trap 1 zit, krijgt een basissubsidie. In trap 2 komt daar nog de subsidie voor inkomenstarief bij en in trap 3 de plussubsidie. Wie tot een bepaalde trap behoort, krijgt ook de subsidie van de lagere trappen.

Hou er rekening mee dat je niet automatisch recht hebt op subsidies. Deze moeten aangevraagd worden. De subsidies voor individuele inclusieve opvang kan je het hele jaar aanvragen. Ook de basissubsidie kan op elk moment aangevraagd worden binnen het beschikbare budget, maar voor de toekenning van de andere subsidies zal Opgroeien een oproep doen. Heb je een oproep ontvangen (via nieuwsbrief, website of e-mail), ga dan eerst na of je voldoet aan de criteria om in aanmerking te komen voor bijkomende subsidies. De plaatsen worden verdeeld op basis van programmatieregels die bij die oproep bekend gemaakt worden. Als er onvoldoende budget is om iedereen een subsidie te geven, worden de nieuwe middelen ingezet in regio's waar de nood het hoogst is. Ze worden volgens een spreidingsleutel en vooraf bepaalde criteria verdeeld.

Omvang steun

De subsidiebedragen zijn verschillend voor gezinsopvang en groepsopvang. Opgroeien betaalt de meeste subsidies op basis van een voorschot en een saldo.

De organisator ontvangt elk kwartaal een voorschot. Na het kalenderjaar komt er een afrekening. Een rechtzetting is mogelijk als de berekening gebeurde op basis van foutieve gegevens.

De bedragen voor de basissubsidie, de plussubsidie en de subsidie voor structurele inclusieve opvang bestaan uit een vast bedrag per gesubsidieerde kinderopvangplaats per jaar.

De bedragen voor de subsidie inkomenstarief bestaat uit twee delen, een gedeelte is gelinkt aan de geleverde kinderopvangprestaties, een gedeelte is gelinkt aan de gemiddelde leeftijd van de kinderbegeleiders.

De subsidie voor individuele inclusieve opvang wordt verstrekt per dag dat het kindje met een specifieke zorgbehoefte opgevangen wordt.

Voor meer info omtrent de subsidievoorwaarden en de subsidiebedragen, zie [Opgroeien > kinderopvang > subsidies en financieel > soorten subsidies en bedragen](#).

Aanvraagprocedure

Je kan als (toekomstige) organisator van opvangplaatsen voor baby's en peuters met vrije prijs, een basissubsidie aanvragen voor plaatsen opgestart na 1 april 2021. Deze subsidie kan je op elk moment aanvragen, tot Opgroeien bekendmaakt dat het budget is opgebruikt. Het budget voor nieuwe plaatsen met basissubsidie wordt voor elk kalenderjaar opnieuw beslist en vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Nieuwe subsidies inkomenstarief en voor de plussubsidie zijn enkel mogelijk wanneer de Vlaamse regering hiervoor budget vrijgeeft. Dan doet Opgroeien een oproep op de website en in de nieuwbrief Kinderopvang. De beschikbare middelen zullen dan verdeeld worden tussen de aanvragers aan de hand van programmatiecriteria. Er zal m.a.w. een afweging gemaakt worden tussen de vraag in de gemeente of de regio en het reeds beschikbare aanbod. Met deze middelen kunnen zowel volledig nieuwe plaatsen als overgangen van plaatsen van een lagere naar een hogere subsidietrap worden gecreëerd.

Ook de subsidie voor ruimere openingsmomenten en voor dringende kinderopvang in groepsopvang wordt toegekend op programmatiebasis. Voor de creatie van structurele inclusieve opvangplaatsen zal Opgroeien een oproep lanceren indien de Vlaamse Regering hiervoor de nodige financiële middelen ter beschikking stelt.

Om op de hoogte te blijven van eventuele oproepen kan je de nieuwsbrief en/of de website van Opgroeien raadplegen: [Opgroeien > kinderopvang > subsidies en financieel < oproepen en beslissingen](#).

De aanvraag van een subsidie voor individuele inclusieve kinderopvang wordt ingediend, per opgevangen kind met specifieke zorgbehoefte, via het aanvraagformulier van Opgroeien. Meer info: [Opgroeien > kinderopvang > subsidies en financieel > mijn subsidies regelen](#).

Subsidie tijdelijke vervangcapaciteit

Wanneer een opvanglocatie tijdelijk sluit, kunnen organisatoren een subsidie krijgen voor vervangcapaciteit voor alternatieve opvangplaatsen in de buurt zodat kinderen toch de nodige opvang kunnen krijgen. Lokale besturen en lokale loketten coördineren dit en vragen toestemming aan Opgroeien. Het besluit van de Vlaamse Regering is van toepassing vanaf 1 september 2022 tot en met 31 december 2024. In afwachting van een nieuwe regeling over de subsidie voor noodopvang, heeft de Vlaamse Regering de bestaande regeling voor de subsidie tijdelijke vervangcapaciteit verlengd tot 31 december 2026.

Organisatoren krijgen een subsidie voor de opvang tijdelijke vervangcapaciteit van € 70 per opgevangen kind per volle opvangdag en € 42 per halve opvangdag. De subsidie wordt verminderd met het bedrag dat aan de gezinnen wordt gefactureerd. De subsidie wordt maandelijks toegekend voor de periode waarvoor je toestemming hebt ontvangen.

Meer info kan je raadplegen op [Opgroeien > kinderopvang > subsidies en financieel > mijn subsidies regelen](#).

Subsidie voor versterking medewerkersbeleid

Vanaf 1 januari 2027 is elke opvanglocatie verplicht om de nieuwe kindratio, dit is het maximaal aantal tegelijk aanwezige kinderen per aanwezige kinderbegeleider, toe te passen. Bij het bepalen van de nieuwe kindratio is er rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen, de groepssamenstelling en de opvangvorm. Tijdens de overgangsperiode, tot 31 december 2026, blijft de bestaande ratio als vergunningsvoorwaarde van toepassing.

Kindratio tot 31 december 2026

- Gezinsopvang: tegelijkertijd mogen er maximaal acht kinderen per onthaalouder aanwezig zijn. Het streefdoel is om op kwartaalbasis maximaal vier kinderen per onthaalouder op te vangen.
- Groepsopvang: er mogen maximaal acht kinderen tegelijk aanwezig zijn per kinderbegeleider. Van zodra er twee of meer kinderbegeleiders in de opvanglocatie aanwezig zijn, mogen er maximaal negen kinderen aanwezig zijn per kinderbegeleider. Tijdens het rustmoment, gedurende maximaal twee aansluitende uren, is de ratio 14 kinderen per kinderbegeleider, op voorwaarde dat er minstens twee kinderbegeleiders aanwezig zijn.

Kindratio vanaf 1 januari 2027

- Gezinsopvang: tegelijkertijd mogen er maximaal zeven kinderen per onthaalouder aanwezig zijn. Het streefdoel is om op kwartaalbasis maximaal vier kinderen per onthaalouder op te vangen.
- Groepsopvang (buiten de rustmomenten):
 - aparte leefgroep met enkel baby's tot 12 maanden: maximaal vijf baby's per begeleider
 - aparte leefgroep met enkel kinderen vanaf 12 maanden: maximaal acht aanwezige kinderen per kinderbegeleider
 - gemengde leefgroep: maximaal zeven kinderen per begeleider

Organisatoren van groepsopvang van baby's en peuters die de nieuwe kindratio tussen 2024 en 2026 al realiseren, krijgen 'de subsidie voor de versterking van het medewerkersbeleid' als ze aan de voorwaarden voldoen. Zij ontvangen een extra bedrag per gesubsidieerde plaats met de basissubsidie.

Gezinsopvang of groepsopvang van samenwerkende onthaalouders komen niet in aanmerking voor deze subsidie.

Meer info kan je raadplegen op [Opgroeien > kinderopvang > subsidies en financieel > soorten subsidies en bedragen](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Voor meer informatie over bedragen en voorwaarden kan je terecht op de website Opgroeien of bij de "Kind en Gezin-Lijn".

Opgroeien

Afdeling Kinderopvang

T 078 150 100

www.opgroeien.be

Winwinlening

Laatst gewijzigd op 31 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Via deze achtergestelde lening kan je als kmo, zelfstandige of vrij beroep tot € 300.000 lenen bij particulieren (max. € 75.000 per persoon) voor een periode van vijf tot tien jaar. Je kredietgever(s) krijgen in ruil een jaarlijks belastingkrediet van 2,5%. Als je het bedrag niet kan terugbetalen kan je kredietgever een eenmalig belastingkrediet van 30% krijgen.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Met dit fiscaal voordeel moedigt de Vlaamse overheid particuliere investeerders, vrienden of familieleden aan, om jouw onderneming mee te financieren.

Wil je een Winwinlening combineren met het [Vriendenaandeel](#)? Dat kan tot een plafond van € 75.000 (voor de kredietgever) en € 300.000 (voor de kredietnemer).

De wettelijke intrestvoet voor 2026 is 4,5%. Hierdoor ligt de rente van een Winwinlening afgesloten in 2026 tussen 2,25% en 4,5%.

Wie komt in aanmerking

Als kredietnemer

Je moet als kredietnemer een kmo zijn met een economische activiteit in Vlaanderen. Ook als je zelfstandige bent, een vrij beroep uitoefent of actief bent in de sociale economie kom je in aanmerking.

Je onderneming moet voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers (voltijds equivalenten);
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- voldoen aan het zelfstandigheids criterium: dat wil zeggen dat de geconsolideerde cijfers – als er een deelnemingsrelatie bestaat met andere ondernemingen van 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten – moeten voldoen aan bovenvermelde criteria. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winstoogmerk, is wel toegestaan.

Voldoe je niet aan één van deze criteria, dan word je beschouwd als een grote onderneming.

Je moet ook een exploitatiezetel in Vlaanderen hebben.

Ben je een vzw? Dan kom je ook in aanmerking, op voorwaarde dat je een economische activiteit uitoefent, zoals het aanbieden van goederen of diensten op de markt. Dat geldt ook voor activiteiten binnen de sociale economie.

Ben je actief in bijberoep? Dan kan je ook gebruikmaken van de Winwinlening als je een ondernemingsnummer hebt en aangesloten bent bij een sociale kas voor zelfstandigen.

Als kredietgever

De particuliere kredietgever waarop je een beroep doet, moet eveneens aan een aantal voorwaarden voldoen op het moment dat je de lening afsluit:

- De kredietgever moet een particulier zijn die de lening afsluit buiten zijn handels- of beroepsactiviteit.
- Deze particulier woont in het Vlaamse Gewest of moet er belastingplichtig zijn.
- Deze natuurlijke persoon mag geen werknemer zijn van jouw onderneming.
- Ben je een zelfstandige, dan kan je partner (echtgenoot, echtgenote of wettelijk samenwonende) je geen

Winwinlening geven.

- Ben je een rechtspersoon? Dan mag je kredietgever, noch zijn of haar partner, een bestuursfunctie opnemen (zoals bestuurder of zaakvoerder, of een vergelijkbaar mandaat) in jouw onderneming.
- Ben je een vennootschap? Dan mag je kredietgever, noch zijn of haar partner, rechtstreeks of onrechtstreeks houder zijn van:
 - meer dan 5% van de aandelen of stemrechten van je onderneming;
 - rechten of effecten die ertoe kunnen leiden dat ze boven die drempel van 5% uitkomen.

Hou er rekening mee dat je kredietgever tijdens de hele looptijd van de lening zelf geen Winwinlening mag hebben als kredietnemer.

Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscaal voordeel voor jouw kredietgever bestaat uit het volgende:

- Je kredietgever krijgt elk jaar een belastingkrediet zolang de lening loopt. Dat belastingkrediet bedraagt 2,5% van het gemiddeld uitgeleend bedrag per jaar. Om dat bedrag te bepalen, kijkt men naar het gemiddelde van het uitstaande kapitaal op 1 januari en 31 december. Daarbij wordt maximaal € 75.000 per kredietgever meegerekend. Het belastingkrediet kan zo oplopen tot maximaal € 1.875 per jaar.
- Als jij (de kredietnemer) het geleende bedrag niet (volledig) kan terugbetalen, kan je kredietgever een eenmalig belastingkrediet krijgen van 30% op het verloren kapitaal als:
 - jouw onderneming tijdens of uiterlijk binnen zes maanden na de looptijd van de Winwinlening failliet gaat of als jouw onderneming zich bevindt in staat van kennelijk onvermogen (= betalingsachterstand van minimum drie maanden) of vrijwillige of gedwongen ontbinding of vereffening;
 - en bovendien moet je effectief niet in staat zijn om de lening (gedeeltelijk of volledig) terug te betalen;
 - en moet je kredietgever de Winwinlening officieel opeisbaar hebben gesteld.

Voorwaarden

De belangrijkste eigenschappen zijn:

- Het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden, met een vaste looptijd van vijf tot tien jaar.
- Je kan kiezen tussen verschillende aflossingsmogelijkheden:
 - terugbetaling in één keer op de eindvervaldag;
 - maandelijkse, driemaandelijkse, zesmaandelijkse of jaarlijkse aflossingen (je kan een simulatie doen op de website);
 - een eenmalige vervroegde terugbetaling van het volledige openstaande saldo is eveneens mogelijk (dit moet je voorzien in de akte).
- De startdatum van de lening valt het best op de dag waarop je het geld effectief ontvangt, nooit ervoor.
- Jouw kredietgever mag in het kader van één of meer Winwinleningen in totaal maximaal € 75.000 uitlenen.
- Als ondernemer kan je in totaal maximaal € 300.000 lenen via één of meerdere Winwinleningen, zelfs als je met verschillende kredietgevers werkt.
- De rente voor een Winwinlening is gekoppeld aan de wettelijke rentevoet op het moment dat je de lening afsluit:
 - Je spreekt met je kredietgever een rente af die ligt tussen de helft en het volledige percentage van die wettelijke rentevoet.
 - Die rentevoet wordt elk jaar in januari bekend gemaakt.
 - Sluit je in 2026 een lening af? Dan ligt de rente tussen 2,25% en 4,5%.
 - De rente is vast voor de volledige looptijd van de lening en is een bruto rente. Dat betekent dat je kredietgever er nog roerende voorheffing op betaalt.
- Je kan een Winwinlening combineren met een Vriendenaandeel tot een plafond van € 75.000 (voor de Vriendenaandeelhouder-kredietgever) en € 300.000 (voor de emittent-kredietnemer).

Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet je opmaken op basis van een model van de overeenkomst en de aflossingstabel die beschikbaar zijn op de website pmv.eu/product/winwinlening (zie Aanvragen).

De overeenkomst en aflossingstabel druk je in drievoud af en onderteken je beide. Eén exemplaar is bestemd is voor jouw kredietgever, één voor jou als kredietnemer. Het derde exemplaar bezorg je aan PMV binnen de drie maanden na het sluiten van de overeenkomst.

De ondertekende overeenkomst en de aflossingstabel verstuur je bij voorkeur digitaal naar winwinlening@pmv.eu. Als je dit niet digitaal kan overmaken, kan je deze documenten versturen naar: Winwinlening, Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel. PMV kan de Winwinlening niet registreren als de getekende akte en aflossingstabel niet worden overgemaakt.

PMV controleert binnen de maand na ontvangst de voorwaarden en registreert de akte als aan de voorwaarden is voldaan. Vervolgens krijgt jouw kredietgever een registratiebrief. Het is deze registratiebrief van PMV die als fiscaal attest dienstdoet en ter beschikking van de belastingadministratie moet worden gehouden.

Bij een weigering van de registratie wordt jouw kredietgever op de hoogte gebracht van de reden van weigering.

De voortzetting en het behoud van de Winwinlening kan jouw kredietgever bewijzen door de bankrekeninguittreksels voor te leggen waarop de ontvangen intresten van de Winwinlening staan.

Als kredietnemer ben je verplicht de roerende voorheffing, berekend tegen het correcte tarief, in te houden op de verschuldigde interesten. Die voorheffing moet binnen de 15 dagen na de vervaldag opgenomen worden in een aangifte roerende voorheffing en gestort aan de dienst Roerende Voorheffing van het belastingkantoor, gebruik makend van formulier 273 (Aangifte in de Roerende Voorheffing Inkomsten van Roerende Goederen en Kapitalen).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over o.m. de belastingaangifte, de betaling van de roerende voorheffing, wat bij overlijden kredietgever, wat bij stopzetting van de activiteit, overgang van eenmanszaak naar vennootschap, enz... kan je terugvinden in de rubriek "Veel gestelde vragen over de Winwinlening" op de website pmv.eu/product/winwinlening.

PMV

T 02 229 52 77

winwinlening@pmv.eu

pmv.eu/product/winwinlening

Audrey De Pauw

Startlening

Laatst gewijzigd op 17 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Via de Startlening van PMV (vroeger PMV/z) kan je een achtergestelde lening tot € 100.000 krijgen als starter (werkzoekende én anderen) wanneer je maximaal vier jaar actief bent als zelfstandige in hoofdberoep (tenzij statuut student-zelfstandige). De lening heeft een looptijd van drie tot tien jaar en de rentevoet bedraagt 3% per jaar. Jouw eigen inbreng bedraagt minstens 25%.

Ook als vzw met een economische activiteit kom je in aanmerking.

Wie komt in aanmerking

Starters in hoofdberoep (<4 jaar)

Je kan een Startlening zowel als eenmanszaak of vennootschap aanvragen:

- Je komt in aanmerking als je maximaal vier jaar actief bent als zelfstandige in hoofdberoep. Als natuurlijke persoon, betekent dit dat je ofwel nog nooit hebt gewerkt als zelfstandige in hoofdberoep, ofwel je huidige zelfstandige activiteit ten hoogste vier jaar uitoefent. Hetzelfde geldt voor een rechtspersoon, waarbij er rekening wordt gehouden met de voorgeschiedenis van de vennoten.
- Was je vroeger al zelfstandige in hoofdberoep, maar heb je je activiteit gedurende een langere periode onderbroken (in principe twee jaar als loontrekkende, werkloze)? Dan kan je in principe opnieuw een Startlening aanvragen voor een nieuwe zelfstandige activiteit. Deze activiteit mag, maar hoeft niet verschillend te zijn van je vroegere activiteit als zelfstandige.
- Ook als je al langer dan vier jaar zelfstandig bent, kun je als starter worden beschouwd wanneer je je heroriënteert naar een nieuwe activiteit die duidelijk verschilt van je vorige activiteit en zich in een andere sector bevindt.
- Ben je stagiair in een vrij beroep? Dan kom je enkel in aanmerking wanneer je je als zelfstandige in hoofdberoep vestigt.
- Heb je het statuut van student-zelfstandige? Dan hoef je, als enige uitzondering, niet actief te zijn in hoofdberoep om een Startlening aan te vragen (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)).
- Beschik je als starter over een 'geldig attest Startlening', dan gelden er specifieke voorwaarden en extra's. Je bent dan ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een inschakelingsuitkering of leefloon (zie rubriek Werkzoekenden met geldig attest Startlening).

Om in aanmerking te komen voor een Startlening moet je zelf je activiteit of onderneming uitbaten. Als er een vennootschap wordt opgericht, moet je in principe meerderheidsaandeelhouder zijn en het dagelijkse beheer waarnemen. Hiervan kan soms worden afgeweken (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria in de [handleiding van de Startlening](#)).

Als aanvrager woon je of is de maatschappelijke zetel gevestigd in het Vlaamse Gewest. Ligt je woonplaats of maatschappelijke zetel niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV je kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Ben je een vzw? Dan kom je ook in aanmerking, op voorwaarde dat je een economische activiteit uitoefent, zoals het aanbieden van goederen of diensten op de markt.

Europese kmo-definitie

Je onderneming moet voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers (voltijds equivalenten);
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- jouw onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en

verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Je voldoet aan deze criteria op het moment van de aanvraag van je startlening, of bij de start van je activiteiten als starter.

Je onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd als ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Stel je 250 voltijdse equivalenten of meer te werk dan kan PMV sowieso geen startlening verstrekken.

In moeilijkheden

Je aanvraag is niet ontvankelijk als:

- jij, als ondernemer of economische drager van het project, betrokken bent bij een niet-afgesloten faillissement. Dat geldt ook wanneer je in een eerder faillissement niet verschoonbaar werd verklaard. Dien je de aanvraag in via een vennootschap, dan geldt deze uitsluiting eveneens wanneer de bestuurder of projectdrager betrokken is bij een niet-afgesloten faillissement of bestuurder is van een vennootschap die failliet is;
- jouw onderneming wordt beschouwd als een onderneming in moeilijkheden. Dat is onder meer het geval wanneer er een collectieve insolventieprocedure loopt of wanneer je onderneming voldoet aan de voorwaarden om op verzoek van schuldeisers aan een dergelijke procedure te worden onderworpen. In dat geval kan je geen financiering via de startlening krijgen.

Uitgesloten

Je komt niet in aanmerking als:

- je je vestigt als zelfstandige in bijberoep of als je het statuut van meewerkende echtgenoot of echtgenote hebt;
- je gebruik maakt van het traject "Springplank naar Zelfstandige", dan kan je alleen een Startlening aanvragen als je je als zelfstandige in hoofdberoep vestigt.

Bekijk alle voorwaarden in de [handleiding van de Startlening](#) (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria).

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten. Verwerk je ook landbouwproducten, dan kun je mogelijk wel in aanmerking komen;
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die volgens de Belgische of internationale wetgeving illegaal zijn;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken wanneer minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT-toepassingen voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken of illegaal downloaden;
- onderzoek naar het klonen van mensen voor therapeutische of onderzoeksdoeleinden;
- activiteiten rond genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk zeker 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

Je kan de Startlening gebruiken voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen. Daarnaast kan je er ook je behoefte aan bedrijfskapitaal mee financieren bij de opstart van je onderneming, de uitvoering van een investeringsproject of de verdere uitbouw van je activiteit.

Je kan de lening inzetten voor nieuwe investeringen, waaronder ook vervangingsinvesteringen en tweedehandsmateriaal. Je kan de Startlening niet gebruiken om bestaande kredieten, leningen of andere schulden te herfinancieren of af te betalen. Alleen schulden die op het moment van de aanvraag minder dan drie maanden oud zijn, worden niet als bestaande schulden beschouwd.

Investeer je in een onroerend goed? Dan komt enkel het beroepsmatig gebruikte gedeelte in aanmerking voor financiering. Je moet dit beroepsgedeelte kunnen aantonen met een expertiseverslag. Verhuur je het gebouw geheel of gedeeltelijk aan derden, dan komt dit deel in principe niet in aanmerking. Een beperkte verhuur van een klein gedeelte van het gebouw kan uitzonderlijk wel worden aanvaard.

Baad je een bedrijvencentrum uit dat logistieke diensten aanbiedt, dan kan je wel voor financiering in aanmerking komen.

Overnamefinanciering

Je kan met de Startlening ook de overname van een (deel van een) handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet de overnemer het dagelijks beheer uitoefenen.

Uitgesloten

Je mag de startlening niet gebruiken voor:

- het herfinancieren van bestaande schulden die op het moment van je aanvraag ouder zijn dan drie maanden, zoals leveranciersschulden. Ook bestaande bankkredieten komen niet in aanmerking;
- de financiering van tradingactiviteiten waarbij je goederen verhandelt in een voornamelijk import- of exportomgeving (al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die als onderpand dienen om een waarborg te verkrijgen;
- de financiering van vastgoedprojecten die bedoeld zijn voor verkoop of verhuur aan derden. Uitzonderingen zijn onder meer bedrijvencentra, hotels, vakantieparken en vastgoed dat wordt verhuurd aan verbonden vennootschappen;
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (O&O). Heb je al een bestaande onderneming met een bewezen positief trackrecord, dan kan bedrijfskapitaal voor O&O in het kader van een uitbreiding van je activiteiten eventueel wel in aanmerking komen;
- de financiering van producten of diensten die nog niet klaar zijn voor commercialisatie, bijvoorbeeld wanneer de testfase of technische validatie van een prototype nog loopt;
- de aankoop van een minderheidsbelang bij een aandelenovername. Je moet een meerderheidsbelang verwerven of verkrijgen;
- de overname van slechts een deel van een handelsfonds. Je moet het handelsfonds volledig overnemen;
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van exportactiviteiten;
- de financiering waarbij je aan beide zijden van de transactie optreedt;
- de financiering van rollend materieel, zoals personenwagens en bestelwagens, dat niet voldoet aan [deze voorwaarden](#).

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximumbedrag

Je kan een Startlening aanvragen van minimaal € 5.000 en maximaal € 100.000.

Het maximale leenbedrag wordt bepaald door het laagste van deze twee bedragen:

- viermaal je eigen inbreng;
- € 100.000.

Eigen inbreng

Je moet zelf mee investeren in je project. Deze eigen inbreng is je persoonlijke financiële bijdrage aan de financiering van je investeringsproject.

Ook een [Winwinlening](#) kan geheel of gedeeltelijk meetellen als eigen inbreng, op voorwaarde dat:

- de lening geen tussentijdse aflossingen bevat (bulletkrediet);
- de lening afkomstig is van een familielid tot de tweede graad;
- de lening achtergesteld wordt aan de terugbetaling van de Startlening.

Breng je activa in natura in, dan kan dat onder bepaalde voorwaarden. Je moet de activa met eigen middelen hebben aangekocht in de zes maanden vóór de aanvraag van de Startlening. Je moet de waarde kunnen aantonen met voldoende bewijsstukken en een waarderingsverslag van een bedrijfsrevisor.

Ook investeringen die je al hebt uitgevoerd, kunnen meetellen als eigen inbreng, zolang ze uiterlijk zes maanden vóór de kredietaanvraag werden gedaan. Je moet dit kunnen staven met facturen en eventueel betalingsbewijzen.

Beschik je over een geldig attest Startlening? Dan mag je maximaal € 10.000 van je eigen inbreng financieren met een lening van een bank of een instelling voor microkrediet. Voor het deel van de gevraagde Startlening boven € 40.000 mag de eigen inbreng in principe niet ontleend zijn. Voor een Winwinlening kan wel een uitzondering worden gemaakt.

Heb je een vennootschap? Dan kan je de eigen inbreng realiseren via kapitaal, achtergestelde aandeelhoudersleningen of een inbreng in natura.

Looptijd

Je kan de Startlening afsluiten voor een periode van minimaal drie en maximaal tien jaar.

Rentevoet

Je betaalt een vaste rentevoet van momenteel 3% per jaar.

Opname

Na de goedkeuring van je aanvraag heb je één jaar de tijd om de lening op te nemen.

Heb je meer tijd nodig, dan kan je een verlenging aanvragen:

- tot maximaal zes maanden extra;
- tot maximaal twaalf maanden extra bij nieuwbouw.

In uitzonderlijke situaties kan PMV hiervan afwijken.

Terugbetaling

Je betaalt de lening terug door vaste maandelijkse aflossingen. Daarbij daalt het intrestenbedrag geleidelijk naarmate je meer kapitaal hebt terugbetaald.

In uitzonderlijke gevallen kan je gemotiveerd vragen om per kwartaal terug te betalen.

Tijdens het eerste jaar betaal je standaard alleen intresten. Op gemotiveerd verzoek kan je deze vrijstelling verlengen tot twee jaar. Je kan er ook voor kiezen om al vanaf het eerste jaar kapitaal af te lossen.

De terugbetaling van het kapitaal start zodra de vrijstellingsperiode afloopt. Die periode begint te lopen vanaf de eerste effectieve opname van de lening.

Achtergesteld

De Startlening is een achtergestelde lening. Daardoor kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een versterking van je eigen vermogen. Dat kan het verkrijgen van bijkomende bankfinanciering vergemakkelijken.

Bij samenloop van schuldeisers wordt de Startlening pas terugbetaald nadat de schulden aan financiële instellingen zijn

voldaan.

Wordt de vordering van PMV echter opeisbaar vóór er een samenloop van schuldeisers ontstaat, dan geldt deze achterstelling niet. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer PMV de lening opzegt voordat er sprake is van een faillissement. In dat geval kan PMV haar vordering opeisen zonder rekening te houden met de achtergestelde rangorde.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Daardoor mag je onderneming over een periode van drie jaar maximaal € 300.000 aan de-minimissteun ontvangen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een startlening (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen, moet je de volgende formule gebruiken: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - 3\%) + 10\%]$. Meer informatie vind je op de pagina [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Waarborgen

PMV gaat soepel om met de waarborgen voor een Startlening. Bij elke aanvraag wordt bekeken welke waarborgen nodig zijn, rekening houdend met het kredietrisico van je project.

Moet je waarborgen verstrekken, dan probeert PMV de kosten zoveel mogelijk te beperken. Zo kan bijvoorbeeld gekozen worden voor een hypotheair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving.

Als een persoonlijke borgstelling nodig is, wordt die in principe beperkt tot de actieve vennoten van de onderneming. Hierdoor blijven de waarborgvereisten doorgaans beperkt tot wat noodzakelijk is voor de financiering van je project.

Cumulatie

De Startlening kan enkel worden gecombineerd met een [Cofinanciering](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt een geldig attest Startlening voorlegt op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Combineer je een Startlening met een Cofinanciering, dan moet je zelf minstens 10% van de totale financieringsbehoefte inbrengen. Deze minimum eigen inbreng wordt berekend op het volledige financieringsplan van beide leningen samen.

Heb je al een financiering lopen bij LRM? Dan kom je niet in aanmerking voor een Startlening. Je moet de LRM-financiering eerst volledig hebben terugbetaald voordat PMV een nieuwe lening kan toekennen of uitbetalen.

Werkzoekenden met geldig attest Startlening

Kan je als werkzoekende een geldig attest Startlening voorleggen? Dan geniet je van een aantal bijkomende voordelen. Je kan over dit attest beschikken als je: ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden was, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een leefloon bent (de volledige definitie vind je bij 1.1 Natuurlijk persoon met attest Startlening in de [handleiding van de Startlening](#)):

- Je lening heeft een looptijd van minimaal vijf jaar.
- PMV vraagt geen waarborgen.
- Je mag je eigen inbreng geheel of gedeeltelijk financieren met leningen tot maximaal € 10.000.
- Stop je later met je zelfstandige activiteit, dan behoud je gedurende 15 jaar na de start van je onderneming het recht om opnieuw een werkloosheidsuitkering aan te vragen.
- Blijkt je onderneming niet leefbaar en zet je de activiteit stop, dan kan een openstaande schuld tot € 40.000 worden kwijgescholden. Je moet wel binnen drie maanden na de stopzetting kunnen aantonen dat de activiteit niet levensvatbaar was.
- In alle andere gevallen van stopzetting moet je de Startlening terugbetalen en kan PMV de nodige stappen ondernemen om de lening terug te vorderen.

Je kan het attest aanvragen bij:

- de RVA (levert het attest vanaf de eerste dag dat je volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent);
- de VDAB (levert het attest als je een niet-werkende werkzoekende bent die sinds ten minste drie maanden ingeschreven is bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling);
- het OCMW (levert het attest als je een leefloon ontvangt).

Aanvraagprocedure

Een sterk ondernemingsplan vormt de basis van een succesvolle zaak. Daarin neem je onder meer een financieel plan op waarmee je aantoont dat je project financieel haalbaar is. Je vindt een korte handleiding voor [de opstelling van een financieel plan](#) op de website van PMV.

Voor de opmaak van je ondernemingsplan kan je je best laten begeleiden door je boekhouder, accountant, financieel adviseur of een partner van PMV. Ook de aanbrengrers van PMV (zie lijst hieronder) kunnen je helpen bij het samenstellen van je kredietdossier en het indienen van je aanvraag.

Controleer vóór je je kredietdossier opmaakt eerst of je aanvraag in aanmerking komt voor financiering. Daarvoor kan je de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV gebruiken.

Voor het opmaken en indienen van je kredietdossier kan je een beroep doen op een aanbrengrer van PMV. Je kan je aanvraag voor een Startlening ook zelf indienen.

Het volgen van een begeleidingstraject vóór en na de opstart van je activiteit wordt aanbevolen. Via de [Expertisedatabank van VLAIO](#) vind je begeleidingstrajecten die ondersteund worden door VLAIO en die je kunnen helpen bij de uitbouw van je onderneming.

Aanbrengrers

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
- verschaffers van microkredieten: [microStart](#);
- business angels netwerken: [BAN Flanders](#) en [BE Angels](#);
- andere aanbrengrers: Aslan Consulting, Fit4Finance, GrowPilot, Horeca Partners, Meesters Accountants, Moore, Resolvus Agency, SBB Accountants & Adviseurs, Starterslabo, Stebo (Starterslabo Limburg), Titeca Pro Accountants & Experts, Unizo, Vandelanotte Accountancy en Voka. Vermits de contactpersonen voor deze categorie verschillend kunnen zijn per provincie verwijzen we je voor meer informatie naar de website van pmv.eu/product/startlening (rubriek Aanbrengrers);

Evaluatieprocedure

Zodra PMV je dossier volledig heeft ontvangen, krijg je een ontvangstbevestiging per e-mail. Daarna beoordeelt PMV of je dossier ontvankelijk is. Ontbreekt er informatie of zijn er nog onduidelijkheden, dan neemt PMV contact met je op of met de aanbrengrer van je dossier.

Het Kredietcomité neemt alle kredietbeslissingen en komt minstens twee keer per week samen. Keurt het comité je aanvraag goed, dan ontvang je een leningsvoorstel dat één maand geldig blijft.

Keurt PMV je aanvraag niet goed of verklaart PMV je dossier niet ontvankelijk? Dan ontvang je een e-mail met de redenen. In de handleiding van de Startlening lees je welke mogelijkheden je hebt na een weigering.

Dossierkosten

Voor de eerste analyse van je dossier en het eerste kredietvoorstel betaal je geen dossierkosten. Wijzigt er na de goedkeuring nog iets aan je dossier, dan kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. Die kosten zijn afhankelijk van het kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven

€ 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten: zie www.pmv.eu/product/startlening - rubriek Aanbrengers.

Meer informatie vind je ook in de [handleiding](#) (definitie starter, eigen inbreng, enz) op de website van PMV.

Wil je advies op maat over de financiering van je project? Neem dan contact op met een [bedrijfsadviseur van VLAIO](#). Zij helpen je bij het verkennen van je financieringsmogelijkheden.

PMV

pmv.eu/product/startlening

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Cofinanciering

Laatst gewijzigd op 5 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening van maximum € 350.000. Je kan deze lening krijgen als starter of bestaande kmo in hoofdberoep (tenzij statuut student-zelfstandige). De lening wordt steeds gecombineerd met een cofinanciering van 20% met een bank, investeringsfonds, crowdfundingplatform of netwerk van investeerders waarmee PMV samenwerkt. Een combinatie van meerdere cofinanciers is eveneens mogelijk. De cofinanciering moet minstens 20% van de totale financieringsbehoefte bedragen. PMV financiert maximaal 50% van de totale financieringsbehoefte. De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de vaste rentevoet 3,5%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Ben je een innovatieve startende jonge onderneming zonder positieve cashflow of terugbetaalcapaciteit? Dan kan je misschien de '[Cofinanciering voor innovatieve starters](#)' van PMV aanvragen, een aparte vorm van de Cofinanciering. Dit is een achtergestelde lening van maximaal € 150.000 met een looptijd van maximaal vijf jaar en een vaste intrestvoet van 4,5%.

Heb je nood aan meer dan € 350.000 dan heeft PMV de [Cofinanciering+](#). De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de rentevoet 5,25%.

Sinds 2 december 2024 biedt PMV via de banken ook de 'Automatische Cofinanciering' aan. Wie in aanmerking komt voor een lening bij de bank, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft, en bij die lening gebruikmaakt van een [waarborg via PMV](#) kan aanvullend ook de 'Automatische Cofinanciering' verkrijgen. Deze achtergestelde lening is beperkt tot de helft van het aangevraagde bankkrediet, met een maximum van € 50.000. Je vindt meer informatie in [deze rubriek](#) in deze maatregel.

Wie komt in aanmerking

Ondernemers in hoofdberoep

Je kan een Cofinanciering zowel als eenmanszaak of vennootschap aanvragen:

- Je komt in aanmerking als je bent gevestigd als zelfstandige in hoofdberoep en jouw activiteit zelf uitbaat.
- Je komt in aanmerking als rechtspersonen als je minstens één zelfstandige in hoofdberoep hebt als zaakvoerder of bestuurder die instaat voor het dagelijks management. Deze persoon moet een belangrijk aandeel van het kapitaal bezitten en de economische drager zijn van het project.
- Je komt in aanmerking als je een vrij beroep uitoefent. Ook als stagiair kom je in aanmerking, op voorwaarde dat je je als zelfstandige in hoofdberoep vestigt.
- Heb je het statuut van student-zelfstandige? Dan hoef je, als enige uitzondering, niet actief te zijn in hoofdberoep om een Cofinanciering aan te vragen (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)).

Als aanvrager woon je of is de maatschappelijke zetel gevestigd in het Vlaamse Gewest. Ligt je woonplaats of maatschappelijke zetel niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV je kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Ben je een vzw? Dan kom je ook in aanmerking, op voorwaarde dat je een economische activiteit uitoefent, zoals het aanbieden van goederen of diensten op de markt.

Europese kmo-definitie

Je onderneming moet voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers (voltijds equivalenten);

- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- jouw onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Je onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd als ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Stel je 250 voltijdse equivalenten of meer te werk dan kan PMV sowieso geen Cofinanciering verstrekken.

In moeilijkheden

Je aanvraag is niet ontvankelijk als:

- jij, als ondernemer of economische drager van het project, betrokken bent bij een niet-afgesloten faillissement. Dat geldt ook wanneer je in een eerder faillissement niet verschoonbaar werd verklaard. Dien je de aanvraag in via een vennootschap, dan geldt deze uitsluiting eveneens wanneer de bestuurder of projectdrager betrokken is bij een niet-afgesloten faillissement of bestuurder is van een vennootschap die failliet is;
- jouw onderneming wordt beschouwd als een onderneming in moeilijkheden. Dat is onder meer het geval wanneer er een collectieve insolventieprocedure loopt of wanneer je onderneming voldoet aan de voorwaarden om op verzoek van schuldeisers aan een dergelijke procedure te worden onderworpen. In dat geval kan je geen financiering krijgen.

Uitgesloten

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten. Verwerk je ook landbouwproducten, dan kun je mogelijk wel in aanmerking komen;
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die volgens de Belgische of internationale wetgeving illegaal zijn;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken wanneer minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT-toepassingen voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken of illegaal downloaden;
- onderzoek naar het klonen van mensen voor therapeutische of onderzoeksdoeleinden;
- activiteiten rond genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk zeker 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen en behoefte aan bedrijfskapitaal

Je kan de Cofinanciering gebruiken voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen. Daarnaast kan je er ook je behoefte aan bedrijfskapitaal mee financieren bij de opstart van je onderneming, de uitvoering van een investeringsproject of de verdere uitbouw van je activiteit.

Je kan de lening inzetten voor nieuwe investeringen, waaronder ook vervangingsinvesteringen en tweedehandsmateriaal. Je kan de Cofinanciering niet gebruiken om bestaande kredieten, leningen of andere schulden te herfinancieren of af te betalen. Alleen schulden die op het moment van de aanvraag minder dan drie maanden oud zijn, worden niet als bestaande schulden beschouwd.

In projecten waar de financiering deels gebeurt via de tussenkomst van een of meerdere business angels, zal ook het innovatief karakter van het project meegenomen worden bij de evaluatie van het dossier, zonder dat dit evenwel een vereiste is (de definitie van 'een project met innovatief karakter' vind je in de [handleiding van de Cofinanciering](#) bij rubriek

2. Toegelaten investeringen).

Investeer je in een onroerend goed? Dan komt enkel het beroepsmatig gebruikte gedeelte in aanmerking voor financiering. Je moet dit beroepsgedeelte kunnen aantonen met een expertiseverslag. Verhuur je het gebouw geheel of gedeeltelijk aan derden, dan komt dit deel in principe niet in aanmerking. Een beperkte verhuur van een klein gedeelte van het gebouw kan uitzonderlijk wel worden aanvaard.

Baad je een bedrijvenscentrum uit dat logistieke diensten aanbiedt, dan kan je wel voor financiering in aanmerking komen.

Overnamefinanciering

Je kan met de Cofinanciering ook de overname van een handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de Cofinanciering niet gebruiken voor:

- het herfinancieren van bestaande schulden die op het moment van je aanvraag ouder zijn dan drie maanden, zoals leveranciersschulden. Ook bestaande bankkredieten komen niet in aanmerking;
- de financiering van tradingactiviteiten waarbij je goederen verhandelt in een voornamelijk import- of exportomgeving (al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die als onderpand dienen om een waarborg te verkrijgen;
- de financiering van vastgoedprojecten die bedoeld zijn voor verkoop of verhuur aan derden. Uitzonderingen zijn onder meer bedrijvenscentra, hotels, vakantieparken en vastgoed dat wordt verhuurd aan verbonden vennootschappen;
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (O&O). Heb je al een bestaande onderneming met een bewezen positief trackrecord, dan kan bedrijfskapitaal voor O&O in het kader van een uitbreiding van je activiteiten eventueel wel in aanmerking komen;
- de financiering van producten of diensten die nog niet klaar zijn voor commercialisatie, bijvoorbeeld wanneer de testfase of technische validatie van een prototype nog loopt;
- de aankoop van een minderheidsbelang bij een aandelenovername. Je moet een meerderheidsbelang verwerven of verkrijgen;
- de overname van slechts een deel van een handelsfonds. Je moet het handelsfonds volledig overnemen;
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van exportactiviteiten;
- de financiering waarbij je aan beide zijden van de transactie optreedt;
- de financiering van rollend materieel, zoals personenwagens en bestelwagens, dat niet voldoet aan [deze voorwaarden](#).

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Je kan een Cofinanciering krijgen van minimaal € 7.500 en maximaal € 350.000.

Het uiteindelijke bedrag is het laagste van de volgende bedragen:

- viermaal de eigen inbreng;
- 50% van de investeringsbehoefte;
- € 350.000.

Daarnaast moet je aan volgende voorwaarden voldoen:

- je eigen inbreng bedraagt minstens 10% van je totale financieringsbehoefte;
- Je solvabiliteit na investering bedraagt minimaal 10%;
- de cofinancier (zoals een bank, investeringsfonds, netwerk van investeerders of crowdfundingplatform) financiert minstens 20% van je totale investeringsbehoefte;
- PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoefte.

Eigen inbreng

Als natuurlijke persoon bestaat je eigen inbreng uit het bedrag dat je zelf investeert in de financiering van je project.

Ook een [Winwinlening](#) kan als eigen inbreng worden aanvaard, als de lening afkomstig is van een familielid tot de tweede graad. Daarnaast kan ook een (converteerbare) lening als eigen inbreng worden aanvaard, op voorwaarde dat de enige of eerste vervaldag van die lening pas plaatsvindt na de einddatum van het krediet dat je van PMV ontvangt.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. Deze investeringen moeten gedocumenteerd zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Breng je activa in natura in, dan kan dat onder bepaalde voorwaarden. Je moet de activa met eigen middelen hebben aangekocht in de zes maanden vóór de aanvraag van de Cofinanciering. Je moet de waarde kunnen aantonen met voldoende bewijsstukken en een waarderingsverslag van een bedrijfsrevisor.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

Als rechtspersoon kan je je eigen inbreng op verschillende manieren realiseren:

- door een kapitaal- of vermogensinbreng, afhankelijk van de rechtsvorm van je onderneming;
- via een achtergestelde (aandeelhouders)lening. Deze lening moet achtergesteld zijn ten opzichte van de Cofinanciering en voldoen aan nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- via een achtergestelde [Winwinlening](#) van een familielid tot de tweede graad van de projectdrager. Deze lening moet als enige of eerste vervaldag een einddatum hebben na het toegekende krediet van PMV;
- via een inbreng in natura. In dat geval moet je na de goedkeuring van je aanvraag een verslag van een bedrijfsrevisor voorleggen;
- via autofinanciering. Dit zijn liquide middelen die je onderneming vrij beschikbaar heeft en zelf heeft opgebouwd. PMV aanvaardt enkel middelen die voortkomen uit het eigen vermogen van de onderneming en niet uit eerder aangegane leningen.

Je eigen inbreng komt alleen in aanmerking wanneer deze uiterlijk zes maanden vóór de ontvangst van je kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

De solvabiliteit na investering moet ten minste 10% bedragen (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

Je kan de Cofinanciering afsluiten voor een periode van minimaal drie en maximaal tien jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van het begeleidende investeringskrediet mag maximaal twee jaar korter zijn dan de looptijd van je Cofinanciering.

Rentevoet

De rentevoet van de Cofinanciering bedraagt momenteel 3,5% en ligt vast voor de volledige looptijd van je lening.

Terugbetaling

Je betaalt de lening maandelijks terug door vaste maandelijkse aflossingen (kapitaal + intrest).

Je krijgt standaard gedurende het eerste jaar na opname een vrijstelling van kapitaalaflossing. Mits een goede motivering kan je een vrijstelling van kapitaalaflossingen krijgen van maximaal twee jaar. In dat geval stijgt de vaste rentevoet met 0,25%.

Financier je een overname of werk je met business angels die aangesloten zijn bij of gescreend werden door een erkend businessangelnetwerk, dan kan je de vrijstelling van kapitaalaflossingen verlengen tot drie jaar. In dat geval stijgt de vaste rentevoet met 0,50%.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

De Cofinanciering is een achtergestelde lening. Daardoor kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een versterking van je eigen vermogen. Dat kan het verkrijgen van bijkomende bankfinanciering vergemakkelijken.

Bij samenloop van schuldeisers wordt de Cofinanciering pas terugbetaald nadat de schulden aan financiële instellingen zijn voldaan.

Wordt de vordering van PMV echter opeisbaar vóór er een samenloop van schuldeisers ontstaat, dan geldt deze achterstelling niet. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer PMV de lening opzegt voordat er sprake is van een faillissement. In dat geval kan PMV haar vordering opeisen zonder rekening te houden met de achtergestelde rangorde.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Daardoor mag je onderneming over een periode van drie jaar maximaal € 300.000 aan de-minimissteun ontvangen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een Cofinanciering (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen moet je de volgende formule gebruiken: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Meer informatie vind je op de pagina [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV gaat soepel om met de waarborgen voor een Cofinanciering. Bij elke aanvraag wordt bekeken welke waarborgen nodig zijn, rekening houdend met het kredietrisico van je project.

Moet je waarborgen verstrekken, dan probeert PMV de kosten zoveel mogelijk te beperken. Zo kan bijvoorbeeld gekozen worden voor een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving.

Als een persoonlijke borgstelling nodig is, wordt die in principe beperkt tot de actieve vennoten van de onderneming. Hierdoor blijven de waarborgvereisten doorgaans beperkt tot wat noodzakelijk is voor de financiering van je project.

Automatische Cofinanciering

Kom je in aanmerking voor een banklening bij een bank die samenwerkt met PMV en wordt voor die lening gebruikgemaakt van een PMV-waarborg, dan kan je de 'Automatisch Cofinanciering van PMV krijgen.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- Je sluit een banklening af bij een deelnemende bank en voor die lening wordt een [waarborg van PMV](#) toegekend.
- De Automatische Cofinanciering bedraagt maximaal 50% van het bankkrediet, met een plafond van € 50.000.
- Je hoeft hiervoor geen eigen middelen in te brengen.
- De bank dient de aanvraag voor de Automatische Cofinanciering in. Er is geen afzonderlijke beoordeling door een kredietcomité van PMV nodig. Zodra aan de voorwaarden is voldaan, wordt de financiering automatisch toegekend en treedt ze onmiddellijk in werking.

Cumulatie

De Cofinanciering kan enkel gecombineerd worden met een [Startlening](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt, een geldig attest Startlening kan voorleggen op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Combineer je een Startlening met een Cofinanciering, dan moet je zelf minstens 10% van de totale financieringsbehoefte inbrengen. Deze minimum eigen inbreng wordt berekend op het volledige financieringsplan van beide leningen samen.

Heb je al een financiering lopen bij LRM? Dan kom je niet in aanmerking voor een Cofinanciering. Je moet de LRM-financiering eerst volledig hebben terugbetaald voordat PMV een nieuwe lening kan toekennen of uitbetalen.

Aanvraagprocedure

Een sterk ondernemingsplan vormt de basis van een succesvolle zaak. Daarin neem je onder meer een financieel plan op waarmee je aantoont dat je project financieel haalbaar is. Je vindt een korte handleiding voor [de opstelling van een financieel plan](#) op de website van PMV.

Voor de opmaak van je ondernemingsplan kan je je best laten begeleiden door je boekhouder, accountant, financieel adviseur of een partner van PMV. Ook de aanbrengrers van PMV (zie lijst hieronder) kunnen je helpen bij het samenstellen van je kredietdossier en het indienen van je aanvraag.

Controleer vóór je je kredietdossier opmaakt eerst of je aanvraag in aanmerking komt voor financiering. Daarvoor kan je de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV gebruiken.

Een deel van de totale financieringsbehoefte moet door een van de erkende cofinanciers (zie lijst hieronder) worden ingevuld.

Voor het opmaken en indienen van je kredietdossier kan je een beroep doen op een aanbrengrer van PMV. Je kan je aanvraag voor een Cofinanciering+ ook zelf indienen.

Aanbrengrers

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#); [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [BE ANGELS](#);
- andere aanbrengrers: [Fit4finance](#), [GrowPilot](#), [Horeca Partners](#), [Meesters Accountants](#), [Moore](#), [Resolvus Agency](#), [SBB Accountants & Adviseurs](#), [Titeca Pro Accountants & Experts](#) en [Vandelanotte Accountancy](#).

Erkende cofinanciers

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#), [KBC Bank](#) en [Triodos](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#), [BE ANGELS](#) en [The Harbour](#);
- crowdfundingplatform: [Bolero Crowdfunding](#) en [Winwinner](#);
- investeringsfondsen: [Imec istart](#), [Pichdrive Fund III](#), [RDY Ventures](#), [Vectis Private Equity IV](#).

Evaluatieprocedure

Zodra PMV je dossier volledig heeft ontvangen, krijg je een ontvangstbevestiging per e-mail. Daarna beoordeelt PMV of je dossier ontvankelijk is. Ontbreekt er informatie of zijn er nog onduidelijkheden, dan neemt PMV contact met je op of met de aanbrengrer van je dossier.

Het Kredietcomité neemt alle kredietbeslissingen en komt minstens twee keer per week samen. Keurt het comité je

aanvraag goed, dan ontvang je een leningsvoorstel dat één maand geldig blijft.

Keurt PMV je aanvraag niet goed of verklaart PMV je dossier niet ontvankelijk? Dan ontvang je een e-mail met de redenen.

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden in de handleiding.

Dossierkosten

Voor de eerste analyse van je dossier en het eerste kredietvoorstel betaal je geen dossierkosten. Wijzigt er na de goedkeuring nog iets aan je dossier, dan kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. Die kosten zijn afhankelijk van het kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven € 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten.

Meer informatie (definitie eigen inbreng, solvabiliteit, voorbeelden, enz.) vind je ook in de [handleiding](#).

Wil je advies op maat over de financiering van je project? Neem dan contact op met een [bedrijfsadviseur van VLAIO](#). Zij helpen je bij het verkennen van je financieringsmogelijkheden.

PMV

pmv.eu/product/cofinanciering/

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies

Laatst gewijzigd op 2 feb 2026

Wat houdt de maatregel in

Kmo's, vrije beroepen en erkende maatwerkbedrijven kunnen via de kmo-portefeuille van VLAIO een subsidie bekomen voor bepaalde externe opleidingen bij geregistreerde dienstverleners. Kleine ondernemingen (ko's) krijgen 30% subsidie en middelgrote ondernemingen (mo's) 20% subsidie. Dit wordt wel beperkt tot € 7.500 op jaarbasis. Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor ko's en 35% voor mo's.

De subsidie voor advies bij geregistreerde dienstverleners werd vanaf 1 februari 2026 beperkt tot het thema 'digitalisering – cybersecurity'. Voor dit thema geldt het verhoogd steunpercentage van 45% (ko's) en 35% (mo's). Dit wordt eveneens beperkt tot € 7.500 op jaarbasis. Deze subsidie kan zowel door kmo's, vrije beroepen als erkende maatwerkbedrijven worden bekomen.

1. Vanaf 1 januari 2026 kunnen maatwerkbedrijven ook gebruikmaken van de kmo-portefeuille om hun kennis en competenties te versterken via opleidingen of advies bij geregistreerde dienstverleners. Meer informatie hierover kan je terugvinden in het nieuwsbericht [Kmo-portefeuille vanaf 2026 ook toegankelijk voor erkende maatwerkbedrijven](#).
2. Vanaf 1 februari 2026 wordt het toepassingsgebied van de dienst 'advies' beperkt tot adviezen gericht op cybersecurity. Adviezen over andere onderwerpen komen niet langer in aanmerking voor steun. Meer informatie in het nieuwsbericht [Hervorming kmo-portefeuille: vanaf 1 februari 2026 enkel nog advies voor cybersecurity](#).

Wie komt in aanmerking

De kmo-portefeuille richt zich tot beoefenaars van vrije beroepen, kleine en middelgrote ondernemingen met een [aanvaardbare rechtsvorm](#), vestiging in het Vlaamse Gewest en een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#). Ook [erkende maatwerkbedrijven](#) komen in aanmerking.

Een onderneming is klein of middelgroot wanneer zij cumulatief aan volgende voorwaarden voldoet:

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel jaaromzet ofwel balanstotaal	maximum €10 miljoen maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen maximum €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie ook [vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/voorwaarden/de-europese-kmo-definitie](#)).

Vzw's komen niet in aanmerking voor de subsidies van de kmo-portefeuille. Tenzij je een [erkend maatwerkbedrijf](#) bent met een vestiging in Vlaanderen.

Je kan de subsidie enkel aanvragen voor '[werken in je bedrijf](#)' in de vestiging in het Vlaams Gewest.

Wat komt in aanmerking

Opleiding

Enkel de opleidingen die kaderen binnen één van de volgende acht toekomstgerichte thema's komen in aanmerking voor steun:

- **Bedrijfsstrategie:** de koers en structuur van je onderneming bepalen om zo de strategische bedrijfsdoelstellingen te bereiken.
- **Beroepsspecifieke competenties:** kennis en vaardigheden verwerven in een bepaald vaktechnisch gebied, nodig om de kerntaken van een functie of beroep uit te oefenen. Voor dit thema werd een lijst opgesteld van subsidiabele diensten die kan je raadplegen in pdf of via een online lijst. Enkel opleidingen of adviezen die op deze lijst staan kunnen worden gesubsidieerd.
- **Digitalisering:** inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van hardware, software, onlinetoepassingen en cybersecurity.
- **Duurzaamheid:** streven naar een efficiënter gebruik van grondstoffen, onderdelen en producten met respect voor milieu en maatschappij.
- **Financiële geletterdheid:** financiële en boekhoudkundige kennis verwerven die nodig is om een onderneming succesvol te beheren.
- **Innovatie:** antwoord bekomen op een specifieke technologische kennisvraag over een product, proces of dienst.
- **Internationalisering:** de nodige kennis verwerven om internationaal te ondernemen.
- **Personeelsmanagement:** het personeelsbeleid uitwerken met als doel een goed functionerende arbeidsorganisatie.

Met de kmo-portefeuille kan de kostprijs van opleidingen, bij een geregistreerde dienstverlener, gevolgd door de werkende in een onderneming gesubsidieerd worden. Elke opleiding moet bijdragen tot het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming en gericht zijn op de kernprocessen van de onderneming.

Lees ook de bijkomende voorwaarden op [Voorwaarden voor subsidie via de kmo-portefeuille](#) > Hou ook rekening met volgende voorwaarden.

Uitgesloten: je kan een uitgebreide lijst van uitgesloten opleidingen vinden op de VLAO-pagina [Voorwaarden voor subsidie via de kmo-portefeuille](#) > Lijst uitgesloten diensten.

Daarnaast kan je bij de verschillende thema's concrete voorbeelden en uitsluitingen terugvinden.

Advies

Opgelet! Vanaf 1 februari 2026 komen enkel nog adviezen met betrekking tot cybersecurity in het thema [digitalisering](#) in aanmerking voor steun.

Ondernemingen die willen inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van cybersecurity, kunnen gebruik maken van de kmo-portefeuille.

Onder cybersecurity verstaan we het beschermen van computers, mobiele apparaten, servers, software, netwerken, elektronische systemen en gegevens tegen schadelijke aanvallen.

Advies in de kmo-portefeuille zijn schriftelijke raadgevingen verstrekt door een geregistreerde dienstverlener, gericht op de kernprocessen van de onderneming, bedoeld om de werking van jouw onderneming te verbeteren. De raadgevingen stellen je in staat om correcte en fundamenteel onderbouwde beslissingen te nemen voor jouw bedrijf.

Er zijn twee mogelijke vormen van advies:

1. Schriftelijke raadgevingen en aanbevelingen die een probleem analyseren, een concreet advies geven, een implementatieplan helpen opstellen en begeleiding bij implementeren.
2. Schriftelijke raadgevingen en aanbevelingen die bestaan uit het identificeren, in kaart brengen en onderzoeken van opportuniteiten en oplossingen met betrekking tot het bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Voorbeelden: een juridisch advies over cybersecurity: hoe kunnen de arbeidsovereenkomsten van je onderneming worden aangepast om strengere dataveiligheidsrichtlijnen in te bouwen? Hoe moet de interne veiligheidspolicy worden bijgeschaafd?

Uitgesloten: IT-ontwikkelingstrajecten, IT-implementatietrajecten zonder een voorafgaand schriftelijk advies, helpdesk kosten, onderhoudscontracten.

Omvang steun

Kleine onderneming

Voor een kleine onderneming wordt een steunpercentage van 30% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Middelgrote onderneming

Voor een middelgrote onderneming wordt een steunpercentage van 20% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Cybersecurity en energie-efficiëntie

Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor kleine ondernemingen en 35% voor middelgrote ondernemingen.

Extra toelichting

- Het aanvaardbare projectbedrag voor opleiding dient minimum € 100 te bedragen;
- Het aanvaardbare projectbedrag voor advies dient minimum € 500 te bedragen;
- Een project moet worden afgewerkt vóór afloop van het daaropvolgende jaar (bv. een aanvraag ingediend op 5 april 2025 moet worden afgewerkt vóór 31 december 2026);
- Welke kosten:
 - Opleidings- of advieskost;
 - Catering bij opleiding tot € 25 per persoon per dag;
 - Cursusmateriaal voor zover dit uitsluitend wordt gebruikt tijdens de opleiding;
 - Verplaatsingskosten docent.
- Btw wordt niet gesubsidieerd.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure voor de kmo-portefeuille gebeurt volledig digitaal. Als je voor de eerste keer een subsidieaanvraag wil doen, moet je je onderneming eerst [registreren](#).

Elke [subsidieaanvraag gebeurt online](#) nadat je een overeenkomst voor advies hebt afgesloten met je dienstverlener of een persoon die werkt binnen je onderneming hebt ingeschreven voor een opleiding. De [gebruikershandleiding van de kmo-portefeuille](#) helpt je om vlot een subsidieaanvraag in te dienen. Zo moet je eerst jouw eigen aandeel storten, waarna de subsidie vanuit VLAIO gestort wordt. Pas dan kan de dienstverlener rechtstreeks vanuit de 'kmo-portefeuille' betaald worden.

Vooraleer je jouw aanvraag indient, moet je al een overeenkomst afgesloten hebben met een geregistreeerde dienstverlener. Best vraag je dan zo snel mogelijk de subsidie aan. Dit moet gebeuren binnen de 14 kalenderdagen na aanvang van de prestaties.

Geregistreeerde dienstverlener

Een dienstverlener kan je zoeken op de website via de module [Zoek een geregistreeerde dienstverlener](#).

Informatie over de registratieprocedure voor dienstverleners kan je terugvinden op de VLAIO-pagina [Kmo-portefeuille voor dienstverleners](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

Kmo-portefeuille

T 1700

kmo-portefeuille@vlaanderen.be

vlaio.be/kmo-portefeuille

Individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO)

Laatst gewijzigd op 9 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen, vzw's, en administratieve overheden (niet de wetgevende of rechterlijke macht) die geen geschikte arbeidskrachten vinden, kunnen via bemiddeling van de VDAB tegen gunstige voorwaarden een werkzoekende zelf opleiden binnen de onderneming. Afhankelijk van de te ontwikkelen competenties duurt de opleiding één tot maximum zes maanden. Indien de opleiding succesvol is, krijgt de cursist een arbeidsovereenkomst.

Opgelet, vanaf 1 januari 2026 gelden de [nieuwe IBO-richtlijnen](#), zoals vermeld op deze pagina. Als de IBO opgestart werd vóór 1 januari 2026 dan blijft VDAB een vast maandelijks bedrag aan de cursist uitbetalen, blijft de duurtijd van de IBO de duurtijd zoals vastgelegd in de IBO-overeenkomst, én blijft VDAB voor deze IBO de verplaatsingsvergoeding uitbetalen aan de kandidaat.

Wie komt in aanmerking

Werkgever

Alle werkgevers die behoren tot de private of openbare sector kunnen deze maatregel toepassen op voorwaarde dat de exploitatiezetel al minstens zes maanden gevestigd is in het Vlaamse of het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast zijn er een [beperkt aantal uitzonderingen](#) waarin een IBO niet mogelijk is.

Werknemer

Elke bij de VDAB ingeschreven werkzoekende die in België mag werken, komt in aanmerking voor een IBO, ook werkzoekenden die geen uitkering ontvangen.

Volgende voorwaarden dienen gerespecteerd te zijn:

- De kandidaat mag geen ontslag genomen hebben om een IBO te starten.
- De kandidaat mag niet als zelfstandige in hoofdberoep actief zijn.
- De kandidaat mag nog niet gewerkt hebben voor de onderneming tenzij:
 - via een tijdelijke tewerkstelling in het jaar voor de start van de IBO van maximaal 20 werkdagen (in een 5-dagenwerkweek) of maximaal 24 werkdagen (in een 6-dagenwerkweek). Dit mag o.a. in de vorm zijn van interimwerk, contract van bepaalde duur, flexi-job of 'extra' in de horeca;
 - via studentenarbeid, leertijd, ABO-jaar, duaal leren of stage via school op voorwaarde dat er nog steeds sprake is van een competentiekloof. Opgelet, werkstudenten vallen niet onder deze uitzonderingsregel.

Omvang steun

De IBO wordt vastgelegd in een opleidingscontract dat ondertekend wordt door de drie partijen: de cursist, het bedrijf en de VDAB. Bij deze overeenkomst hoort een opleidingsplan dat duidelijk aangeeft welke competenties tijdens de IBO zullen worden ontwikkeld, en hoe de verdere begeleiding door het bedrijf en de VDAB/gemandateerde partnerorganisatie zal gebeuren.

Tijdens de opleiding krijgt de cursist, bovenop zijn eventuele uitkering, een IBO-premie van de werkgever die aansluit op het startloon dat de kandidaat ontvangt na aanwerving. De werkgever betaalt geen loon of RSZ, enkel de IBO-premie en een verplaatsingsvergoeding aan de kandidaat. De werkgever ontvangt elke maand een mail van VDAB met info over het berekenen en betalen van de premie.

De werkgever verzekert de cursist tegen arbeidsongevallen en brengt een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid in orde.

Eveneens staat de werkgever in voor de risicoanalyse, medisch onderzoek en dimona-aangifte (IVT) vóór de start van de IBO.

Extra ondersteuning

- Voor werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt gelden er andere regels, zo blijft VDAB hierbij de IBO-premie vergoeden. Deze IBO-plus is namelijk gratis voor de werkgever indien de werkgever extra inspanningen doet om de opleiding te doen slagen.
- Voor anderstalige werkzoekenden biedt VDAB gratis taalondersteuning Nederlands aan op de werkvloer.

Aanvraagprocedure

Een IBO kan aangevraagd worden via werkgevers.vdab.be/ibo.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

VDAB

T 0800 30 700

vacatures@vdab.be

werkgevers.vdab.be/ibo

Structurele vermindering

Laatst gewijzigd op 8 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Via de structurele vermindering krijg je als werkgever automatisch elk kwartaal een vermindering van je werkgeversbijdragen voor werknemers die volledig onder de sociale zekerheid vallen. Het bedrag hangt af van de categorie van je werknemer, zijn kwartaalloon en hoeveel hij of zij werkt.

Wie komt in aanmerking

Je kan deze maatregel toepassen voor zowel arbeiders als bedienden, op voorwaarde dat ze volledig onder de sociale zekerheid vallen.

Het bedrag van de vermindering hangt onder meer af van de categorie van je werknemer. Er zijn drie categorieën:

- categorie 1: de standaardcategorie met alle arbeiders en bedienden die niet onder een andere categorie vallen;
- categorie 2: alle werknemers van werkgevers die recht hebben op de Sociale Maribel, behalve het paritair comité voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp en de beschutte werkplaatsen en maatwerkbedrijven die behoren tot het paritair comité voor de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de maatwerkbedrijven;
- categorie 3: werknemers in beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen en maatwerkbedrijven. Binnen deze categorie wordt er een onderscheid gemaakt tussen:
 - werknemers met loonmatigingsbijdrage: valide werknemers tewerkgesteld in de beschutte werkplaatsen sociale werkplaats of maatwerkbedrijf;
 - werknemers zonder loonmatigingsbijdrage: de mindervalide werknemers tewerkgesteld in de beschutte werkplaatsen, sociale werkplaats of maatwerkbedrijf (categorie 3bis).

Omvang steun

De structurele vermindering wordt in twee stappen berekend.

STAP 1 Er wordt een theoretische verminderingsbedrag (R) berekend, vertrekkend van de hypothese dat de werknemer volledige voltijdse prestaties geleverd heeft met de formule $R = F + \alpha \times (S_0 - S) + \gamma \times (S_2 - S) + \delta \times (W - S_1)$.

Het theoretisch forfaitair verminderingsbedrag (R) is samengesteld uit:

- een vast forfaitair basisbedrag F;
- de loonmassa die per tewerkstellingslijn driemaandelijks wordt aangegeven (tegen 100%) (er gelden een [aantal uitzonderingen](#)) W;
- een lagelonencomponent indien het refertekwartaalloon (S) lager is dan de vastgelegde loongrens S_0 ;
- een zeerlagelonencomponent indien S lager is dan S_2 ;
- en een hogelonencomponent indien de loonmassa per tewerkstellingslijn die driemaandelijks wordt aangegeven hoger is dan een loongrens S_1 ;

Dit geeft volgende formules voor de drie categorieën vanaf het tweede kwartaal van 2026:

$$R_1 = 0 + 0,14 \times (11.687,74 - S) + 0,16 \times (9.738,14 - S)$$

$$R_2 = 79 + 0,2300 + 0,23 \times (10.175,11 - S) + 0,16 \times (10.175,11 - S) + 0,06 \times (W - 17.140,06)$$

$$R_3 = 0 + 0,14 \times (12.664,40 - S) + 0,16 \times (9.738,14 - S)$$

$$R_{3bis} = 495 + 0,1785 \times (12.024,07 - S) + 0,16 \times (9.738,14 - S)$$

STAP 2 Vervolgens wordt het reële verminderingsbedrag (P_s) berekend met de formule $P_s = R \times \mu \times \beta_s$

Het reële verminderingsbedrag P_s mag nooit hoger zijn dan het theoretische verminderingsbedrag R .

Deze berekeningen worden in de praktijk automatisch door je sociaal secretariaat berekend. Meer informatie kan je ook terugvinden in de [Administratieve instructies van de RSZ - rubriek Structurele vermindering](#)

Cumulatie

De structurele vermindering kan je per tewerkstelling met maximaal één doelgroepvermindering combineren.

Je kan de structurele vermindering niet combineren met andere verminderingen van werkgeversbijdragen met uitzondering van de [Sociale Maribel](#), die eigenlijk een inhouding is op de klassieke werkgeversbijdragen om specifieke tewerkstellingsfondsen van de non-profit sector te financieren.

Je kan deze maatregel wel combineren met tewerkstellingsmaatregelen die geen vermindering van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid inhouden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie over deze maatregel vind je op de RSZ-website in de [Administratieve instructies RSZ](#) > De bijdrageverminderingen.

Een vraag stellen aan het contactcenter van de RSZ kan via telefoon of via het [contactformulier](#).

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

T 02 511 51 51

contact@rsz.fgov.be

www.socialsecurity.be

Doelgroepvermindering eerste aanwervingen-Federaal

Laatst gewijzigd op 2 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Ben je een nieuwe werkgever, dan kan je via deze federale doelgroepvermindering voor je eerste werknemer een RSZ-korting krijgen van maximum € 3.100 zonder beperking in tijd. Voor de aanwerving van de volgende twee werknemers bedraagt de vermindering van € 1.550 tot € 450, beperkt tot maximum 13 kwartalen. Je kan ook een tussenkomst in de kosten van het sociaal secretariaat ontvangen.

Deze doelgroepvermindering werd via de [Programmawet van 30 mei 2026](#) (artikel 103 en volgende) gewijzigd vanaf 1 juli 2026:

1. De korting voor de eerste werknemer wordt verlaagd tot maximaal € 2.000 per kwartaal. Ze blijft wel onbeperkt in de tijd. Dit nieuwe bedrag wordt ook al op de lopende kortingen toegepast.
2. Voor de tweede en derde werknemer wordt de korting beperkt tot maximaal € 1.000 per kwartaal gedurende 12 kwartalen, te kiezen binnen een periode van 20 kwartalen. Voor de verminderingen die al vóór 1 juli 2026 zijn geopend, blijven echter de huidige regels van toepassing.
3. Voor de vierde en vijfde werknemer wordt er opnieuw een korting ingevoerd, identiek aan de korting van de tweede en derde werknemer.

Wie komt in aanmerking

Werkgever

Deze maatregel geldt voor nieuwe werkgevers uit de privé-sector, inclusief de vzw's en feitelijke verenigingen.

Je wordt als nieuwe werkgever beschouwd als je gedurende de 12 maanden vóór de indienstneming geen werknemers in dienst had.

Je kan de vermindering voor een eerste werknemer niet toepassen in volgende gevallen:

- als je deel uitmaakt van een simultane technische bedrijfseenheid (TBE) en er binnen die TBE al een werknemer in dienst is;
- als je deel uitmaakt van een historische TBE en er geen echte bijkomende tewerkstelling is (bijvoorbeeld omdat je werknemers hebt overgenomen).

Heb je gedurende 12 opeenvolgende maanden geen werknemers meer in dienst gehad? Dan moet je opnieuw aan de voorwaarden voldoen om de doelgroepvermindering voor een eerste werknemer toe te passen.

Wil je de vermindering toepassen voor een 2e of 3e werknemer? Dan mag je in de 12 maanden vóór de indienstneming nooit gelijktijdig 'n' werknemers in dienst hebben gehad ('n' = 2 of 3).

Daarnaast geldt er dat het binnen een technische bedrijfseenheid (TBE) niet mag gaan om een vervanging en er sprake moet zijn van echte bijkomende tewerkstelling (regels rond meertewerkstelling blijven gelden).

Je kan de vermindering voor een 'n' de werknemer niet toepassen als de werknemer wordt aangeworven binnen een simultane TBE waarin al 'n' werknemers tewerkgesteld zijn.

Meer details over de definities van TBE vind je in de Administratieve instructies van de RSZ > [De bijdrageverminderingen > Eerste aanwervingen](#).

Werknemer

Er gelden geen specifieke voorwaarden voor de werknemer.

Omvang steun

Vermindering van de RSZ-werkgeversbijdragen vanaf 1 juli 2026

Je kan vrij kiezen voor welke werknemer je de korting van de verschillende werknemers gebruikt. Je kan dus eerst kijken voor welke werknemers een andere doelgroepvermindering interessanter is en beslist per kwartaal of en voor wie je de doelgroepvermindering eerste aanwervingen aanvraagt.

Je kan gedurende twintig kwartalen nadat je als nieuwe werkgever een eerste, (tweede, derde, vierde of vijfde) werknemer in dienst neemt, de kwartalen van de doelgroepvermindering opnemen.

	Kwartaal	periode
1e werknemer	€ 2.000	Voor de volledige tewerkstellingsperiode
2e, 3e, 4e en 5e werknemer	€ 1.000	max. 3 jaar (12 kwartalen)

Sinds 1 januari 2022 openen gelegenheidswerknemers in de horeca en flexi-jobbers geen recht meer op een doelgroepvermindering. Je houdt met hen ook geen rekening om te bepalen of je al personeel in dienst had.

Het recht op de vermindering wordt nagegaan op het moment dat een werknemer in dienst treedt.

Vóór 1 juli 2026

Paste je reeds vóór 1 juli 2026 de doelgroepvermindering voor een eerste aanwerving toe? Het nieuwe bedrag van € 2000 wordt ook al op de lopende kortingen toegepast.

Paste je reeds vóór 1 juli 2026 de doelgroepvermindering voor een tweede en derde aanwerving toe? Dan kan je de oude regels blijven toepassen.

Kwartaal	1 tot 5	6 tot 9	10 tot 13
2e werknemer	€ 1.550	€ 1.050	€ 450
3e werknemer	€ 1.050	€ 1.050	€ 450

Tussenkost in de administratiekosten

Sluit je als nieuwe werkgever aan bij een erkend sociaal secretariaat? Dan krijg je een tussenkost in je administratiekosten.

- Je ontvangt € 36,45 per kwartaal.
- Dit bedrag wordt niet pro rata berekend.
- Je krijgt de tussenkost voor elk kwartaal waarin je de doelgroepvermindering voor een eerste werknemer toepast.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over deze maatregel vind je op de RSZ-website in de [Administratieve instructies RSZ](#).

Een vraag stellen aan het contactcenter van de RSZ kan je per telefoon of door gebruik te maken van [het contactformulier](#).

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

T 02 511 51 51

contact@rsz.fgov.be

www.socialsecurity.be

Doelgroepvermindering voor personen zonder recente duurzame werkervaring

Laatst gewijzigd op 2 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Werf je een werknemer aan die al minstens twee jaar als niet-werkend werkzoekende is ingeschreven bij de VDAB? Dan kan je via de Vlaamse overheid een RSZ-korting krijgen. Zo word je financieel ondersteund wanneer je langdurig werkzoekenden aanwerft in een vestiging in het Vlaamse Gewest. De vermindering bedraagt maximaal € 1.000 per werknemer per kwartaal gedurende de eerste vier kwartalen na de indiensttreding

Wie komt in aanmerking

Werkgever

Je komt in aanmerking als je een werkgever bent uit de privésector, de socialprofitsector of de overheid met een vestigingseenheid in het Vlaams Gewest.

Werknemer

De werknemer die je aanwerft moet:

- op de laatste dag van het kwartaal waarin hij in dienst treedt niet meer deeltijds leerplichtig zijn en mag de wettelijke pensioenleeftijd nog niet bereikt hebben;
- de dag vóór de aanwerving ingeschreven zijn bij VDAB;
- vóór de indiensttreding minstens twee jaar ingeschreven zijn als niet-werkend werkzoekende bij VDAB. Bepaalde periodes, zoals korte tewerkstelling, arbeidsongeschiktheid of hechtenis worden [gelijkgesteld aan een periode als werkzoekende](#);
- werken in een Vlaamse vestigingseenheid (de maatschappelijke zetel van een onderneming, entiteit of organisatie met ondernemingsnummer of een vestigingseenheid met een vestigingseenheidsnummer in Vlaanderen);
- minstens met een halftijdse arbeidsovereenkomst werken. Dit mag zowel een tijdelijke als vaste tewerkstelling zijn. Werkt je werknemer minder dan halftijds in het kwartaal van aanvraag? Dan zal hij minstens 27,5% van een normale voltijdse prestatie aan de slag moeten zijn. Meer informatie hierover vind je op de [website van de RSZ](#).

Daarnaast moet het refertekwartaalloon van de werknemer minder zijn dan € 10.000 per kwartaal. Het refertekwartaalloon is het brutoloon tijdens een kwartaal van voltijdse en ononderbroken tewerkstelling. Voor meer informatie kan je terecht op de [website van de RSZ](#).

Omvang steun

Je ontvangt gedurende de eerste vier kwartalen, inclusief het kwartaal van indiensttreding, een RSZ-vermindering van € 1.000 per kwartaal wanneer de werknemer minstens 80% van een normale voltijdse prestatie werkt

Het bedrag wijkt af als:

- de werknemer minder dan 80% van een normale voltijdse prestatie werkt in een bepaald kwartaal. In dat geval wordt de vermindering pro rata berekend;
- de vermindering groter is dan de werkgeversbijdrage. De vermindering wordt dan beperkt tot hetzelfde bedrag als de te betalen werkgeversbijdrage.

Meer informatie over de berekening van de bedragen vind je op de [website van de RSZ](#).

Voor bijkomende informatie over de duurtijd kan je terecht op de [website van de Vlaamse overheid](#).

Cumulatie

Je kan deze doelgroepvermindering combineren met:

- [individueel maatwerk \(IMW\)](#);
- [structurele vermindering](#).

Opgelet De doelgroepvermindering en de structurele vermindering samen kunnen nooit hoger zijn dan de socialezekerheidsbijdragen die je moet betalen.

Je kan deze doelgroepvermindering niet combineren met de [doelgroepvermindering voor eerste aanwervingen](#).

Aanvraagprocedure

Je vraagt de doelgroepvermindering via de multifunctionele aangifte.

Meer informatie vind je op de pagina [Doelgroepvermindering voor personen zonder recente duurzame-werkervaring > Aanvragen](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

Doelgroepverminderingen

T 02 553 08 61

doelgroepkortingen@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/doelgroepvermindering-voor-personen-zonder-recente-duurzame-w...

Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen

Laatst gewijzigd op 11 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Werf je als jonge onderneming personeel aan, dan hoeft je misschien een deel van de ingehouden bedrijfsvoorheffing niet door te storten aan de fiscus. Voldoe je aan de fiscale definitie van 'kleine vennootschap', dan gaat het om een vrijstelling van doorstorting van 10% van de bedrijfsvoorheffing. Voldoe je aan de fiscale definitie van 'microvennootschap', dan bedraagt deze vrijstelling 20%. Ook als je een zelfstandige bent en je voldoet aan één van deze definities, kom je in aanmerking.

Jouw onderneming mag wel maximaal 48 maanden ingeschreven zijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO).

Vanaf 1 januari 2027 wordt dit fiscaal voordeel afgetopt om de totale kostprijs van de vrijstelling te beperken. Je zal dan een correctiefactor moeten toepassen van 97% in 2027, 93,35% in 2028 en 95,9% vanaf 2029 ([Programmawet van 30 mei 2026](#)).

Wie komt in aanmerking

Je kan deze maatregel toepassen als je aan de volgende drie voorwaarden voldoet:

- Je valt onder het toepassingsgebied van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.
- Je voldoet aan de definitie van kleine vennootschap of microvennootschap (zie verder), of je bent een natuurlijke persoon die aan dezelfde voorwaarden voldoet.
- Je bent maximaal 48 maanden ingeschreven in de KBO. Deze termijn van 48 maanden vangt aan op de eerste dag van de maand volgend op die inschrijving.

Neem je een bestaande activiteit over of zet je een activiteit verder die eerder werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon? Dan telt de termijn van 48 maanden niet vanaf jouw inschrijving in de KBO. In dat geval begint die termijn te lopen vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de eerste inschrijving van de oorspronkelijke onderneming of ondernemer in de Kruispuntbank van Ondernemingen. Deze informatie wordt verduidelijkt in de [FAQ - Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing - Startende ondernemingen](#) op Ficonetplus.

Definitie microvennootschap en kleine vennootschap

Je onderneming moet een natuurlijk persoon of een kleine vennootschap zijn (artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen). Een microvennootschap (artikel 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) is ook een mogelijkheid.

Voor het laatst afgesloten boekjaar mag je niet meer dan één van de onderstaande grenzen overschrijden:

	microvennootschap	kleine vennootschap
jaargemiddelde personeelsbestand	10	50
jaaromzet, excl. btw	€ 900.000	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 450.000	€ 6.000.000

Overschrijd je meer dan één grens of val je er opnieuw onder, dan heeft dat pas gevolgen als dit gedurende twee

opeenvolgende boekjaren het geval is. De wijziging geldt dan vanaf het volgende boekjaar.

Heb je verbonden vennootschappen, dan moet je de criteria omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis berekenen. Voor het criterium personeelsbestand moet je het aantal werknemers optellen dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld.

Maak je geen geconsolideerde jaarrekening op, dan kan je kiezen voor een alternatieve berekening waarbij de drempels met 20% worden verhoogd.

Start je net met je onderneming en beschik je nog niet over deze cijfers, dan moet je de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw inschatten.

Ben je een vzw dan kom je enkel in aanmerking als je vennootschapsbelasting betaalt.

Omvang steun

De vrijstelling bedraagt:

- 10% van de bedrijfsvoorheffing als je onderneming een kleine vennootschap is;
- 20% van de bedrijfsvoorheffing als je onderneming een microvennootschap is.

Je kan deze vrijstelling enkel toepassen tijdens de opstarttermijn van 48 maanden, die ingaat op de eerste dag van de maand na de eerste KBO-inschrijving.

De vrijstelling wordt per werknemer berekend. Je kan ze enkel toepassen op de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op de lonen van de betrokken werknemer.

Aanvraagprocedure

Om deze vrijstelling toe te passen, dien je twee aangiften in de bedrijfsvoorheffing in.

Eerste aangifte

In de eerste aangifte vermeld je:

- het bruto belastbaar loon in het vak 'Belastbare inkomsten';
- de ingehouden bedrijfsvoorheffing in het vak 'Verschuldigde BV'.

Tweede aangifte

In de tweede aangifte vermeld je opnieuw:

- het bruto belastbaar loon in het vak 'Belastbare inkomsten';
- een negatief bedrag in het vak 'Verschuldigde BV'. Dat bedrag bedraagt 10% of 20% van de ingehouden bedrijfsvoorheffing, afhankelijk van de categorie waartoe je onderneming behoort.

Ook de code die je gebruikt in het vak 'aard inkomen' hangt af van je categorie.

Welke documenten moet je bijhouden

Je houdt een nominatieve lijst ter beschikking van de administratie met voor elke werknemer:

- de volledige identiteit;
- het rijksregisternummer;
- het bedrag van de bruto belastbare bezoldigingen;
- het bedrag van de ingehouden bedrijfsvoorheffing en de gedetailleerde berekening ervan.

Daarnaast hou je ook de bewijsstukken bij waaruit blijkt dat je voldoet aan de voorwaarden voor de vrijstelling als startende kleine vennootschap of startende microvennootschap.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 275¹⁰](#), WIB 92 vind je ook:

- op de [website van de FOD Financiën](#) (zie ondernemingen > personeel en loon > bedrijfsvoorheffing > vrijstellingen > startende ondernemingen);
- in de [FAQ - Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing - Startende ondernemingen](#) op Fisconetplus;
- in de [Commentaar van art.275¹⁰, WIB](#).

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon/bedrijfsvoorheffing/vrijstellingen

Investeringsaftrek

Laatst gewijzigd op 1 sep 2026

Wat houdt de maatregel in

Je kan als onderneming een fiscaal voordeel krijgen als je investeert in bepaalde nieuwe activa.

Voldoet je onderneming aan de fiscale definitie van een kleine onderneming dan kan je voor bepaalde nieuwe activa een basisaftrek krijgen van 10% (20% voor bepaalde digitale investeringen). Via de verhoogde thematische aftrek kan je voor bepaalde investeringen in (hernieuwbare) energie, koolstofemissievrij vervoer en milieugerichte investeringen een aftrek van 40% (vanaf aanslagjaar 2027) toepassen. De technologieaftrek van 13,5% kan je bekomen als je investeert in bepaalde milieuvriendelijke O&O-investeringen of bij de verwerving van octrooien. Je kan voor éénzelfde vast activa slechts één aftrekcategorie kiezen.

Als je winst onvoldoende is, mag je de investeringsaftrek onder bepaalde voorwaarden overdragen op de winsten van een volgend belastbaar tijdperk.

1. Op 25 juni 2026 werd het [Koninklijk besluit van 16 juni 2026](#) gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit koninklijk besluit voert onder meer in afwachting van de goedkeuring en publicatie van het samenwerkingsakkoord, een tolerantieperiode in. Voor investeringen die je tussen 1 januari 2025 en 31 december 2026 hebt uitgevoerd of gerealiseerd, geldt volgende regeling:

1.1. Je moet geen attest voegen bij je belastingaangifte om de verhoogde thematische investeringsaftrek te kunnen toepassen als je er nog niet over beschikt. Je moet wel voor elke investering kunnen aantonen dat je redelijkerwijze mocht aannemen dat je investering in aanmerking komt voor deze verhoogde investeringsaftrek. Daarom hou je best een dossier bij met bewijsstukken zoals een rapport van een interne of externe deskundige; een gemotiveerde nota of beslissing; een offerte of factuur waarin de relevante kenmerken van de investering zijn opgenomen of andere documenten die aantonen waarom de investering aan de voorwaarden voldoet.

1.2 Heb je op het moment van aangifte al een aanvraag ingediend, maar nog geen attest dan kan dit ook als aanvullend bewijs dienen.

1.3. Deze tijdelijke regeling betekent niet dat je later geen attest meer nodig hebt. Zodra de mogelijkheid bestaat om een attest aan te vragen, moet je dat nog steeds doen. Bij een eventuele fiscale controle zal je uiteindelijk een positief attest moeten kunnen voorleggen.

Meer informatie vind je in de rubriek [Verhoogde thematische aftrek](#) > Attesten - certificaten > Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten.

2. Attesten voor het verkrijgen van de 'Verhoogde thematische investeringsaftrek' voor investeringen op de lijst koolstofemissievrij vervoer (behalve groep 4 laadinfrastructuur) kan je sinds 1 april 2026 aanvragen bij FOD Mobiliteit en Vervoer > [Thematische investeringsaftrek](#) > [Algemene informatie](#).

3. De attesten voor investeringen op de lijst 'Efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie' kan je sinds 8 mei 2026 aanvragen bij het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) > [Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#). Lees ter voorbereiding van je aanvraag grondig de nieuwe 'voorlopige handleiding' die hiervoor werd opgemaakt. Deze handleiding vind je onderaan de pagina in de rubriek 'Verdere info'. Het attest en investeringscertificaat kan wel pas worden verstrekt nadat het Samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en FOD Financiën (zie verder) officieel in werking is getreden. Ook de handleiding kan dus nog worden aangepast op basis van de inhoud van het definitieve Samenwerkingsakkoord.

4. De attesten voor investeringen op de lijst 'Milieuinvesteringen' waarvoor de gewesten bevoegd zijn, kan je momenteel nog niet aanvragen. Voor deze investeringen zijn VEKA (investeringen groep 2) en Departement Omgeving (alle andere investeringen) ook volop bezig om een webtoepassing te ontwikkelen. Hierin zal zoveel mogelijk informatie worden opgenomen over de vereiste documenten en technische beschrijvingen bij de aanvraag.

5. De voorwaarden van de energieaudit of energiestudie die vereist is voor bepaalde investeringen op de investeringslijst 'Efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie', vind je in de voorlopige handleiding op de pagina [Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#) van VEKA. Wie de energiestudie mag uitvoeren vind je in de rubriek [Veelgestelde vragen onderaan de pagina](#). Je vindt er ook de vraag [Is een](#)

[energiestudie vereist voor investeringen van beperkte omvang \(minder dan € 10.000\).](#)

6. Het Samenwerkingsakkoord is ondertussen door alle bevoegde ministers ondertekend. Via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#) houden we iedereen op de hoogte van de stand van zaken.

7. Het meest recente officiële bericht van het Vlaams Gewest i.v.m. het Samenwerkingsakkoord vind je in het nieuwsbericht [Samenwerkingsakkoord energie- en milieu-investeringsaftrek: voorontwerp van instemmingsdecreet](#).

Wie komt in aanmerking

Je kan de investeringsaftrek krijgen als je winst haalt uit een industriële, commerciële, landbouwactiviteit of vrij beroep. Dat geldt voor eenmanszaken, kleine en grote vennootschappen.

Ook als vzw kom je in aanmerking, maar alleen als je onderworpen bent aan de vennootschapsbelasting.

Of je een kleine vennootschap bent, wordt bepaald op basis van de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit betekent dat je voor het laatst afgesloten boekjaar, maximaal één van de volgende drempels mag overschrijden:

- jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- balanstotaal: € 6.000.000.

Overschrijd je meer dan één grens (of niet langer), dan verandert je statuut pas als dat twee boekjaren na elkaar gebeurt. De nieuwe situatie geldt dan vanaf het volgende boekjaar.

Werk je met verbonden vennootschappen, dan moet je de cijfers samen bekijken. De omzetcijfers en het balanstotaal bereken je geconsolideerd. Voor het personeelsbestand tel je het gemiddeld aantal werknemers op dat jaarlijks door elk de verbonden vennootschappen wordt tewerkgesteld. Maak je geen officiële consolidatie op, dan kan je werken met een alternatieve consolidatie waarbij je de drempels met 20% verhoogt.

Meer informatie over deze definitie vind je op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wat komt in aanmerking

Je kan de investeringsaftrek alleen toepassen op materiële of immateriële vaste activa die je nieuw aankoopt of zelf tot stand brengt. Je gebruikt deze activa uitsluitend in België voor je beroepsactiviteit en schrijft ze af over minstens drie jaar. Ook leasing komt in aanmerking.

Uitgesloten

Voor volgende investeringen krijg je **geen** investeringsaftrek:

- activa die je niet uitsluitend beroepsmatig gebruikt;
- activa die je niet kan afschrijven of die je in minder dan drie jaar afschrijft;
- gebouwen die je aankoopt om snel weer te verkopen;
- personenwagens (met max. acht zitplaatsen + plaats bestuurder) en wagens voor dubbel gebruik. Op deze uitsluiting zijn er wel uitzonderingen. Je komt wél in aanmerking als je het voertuig:
 - uitsluitend gebruikt voor taxidiensten of voor verhuur met bestuurder (en daardoor [vrijgesteld bent van de verkeersbelasting op de autovoertuigen](#));
 - inzet in een erkende autorisatieschool en uitsluitend gebruikt voor praktijklessen (het voertuig is daarvoor specifiek uitgerust);
 - gebruikt als lichte vrachtwagen, op voorwaarde dat het ook effectief voldoet aan de criteria om als lichte vrachtauto te worden beschouwd. ([art 4, § 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen](#) (opgelet: vanaf 1 januari 2027 worden lichte vrachtwagens op fossiele brandstof uitgesloten));

- activa waarvan je het recht van gebruik aan een derde verleent (bvb. via een huurovereenkomst). Een uitzondering geldt als de gebruiker een natuurlijk persoon is of een vennootschap die het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van de beroepsactiviteit (zie financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting > Belastingvoordelen > Investeringsaftrek > [Welke investeringen zijn uitgesloten van de aftrek](#)); Opgelet: Leasing en erfpacht, ... kunnen wel.
- bij de aankoop prijs komende kosten en onrechtstreekse productiekosten die je niet samen met het actief afschrijft;
- investeringen waarvoor je forfaitair belast wordt en de afschrijvingen al forfaitair verrekend zijn (zie [artikel 74, WIB 92](#)). Je kan voor deze investeringen wel verhoogde thematische aftrek of de technologieaftrek toepassen op voorwaarde dat je hiervoor geen overheidssteun kreeg in het kader van de bevordering van energiebesparing.

Je kan geen basisaftrek krijgen voor bepaalde investeringen die gebruik maken van voor het milieu en klimaat schadelijke stoffen. Als er voor deze vaste activa geen economisch vergelijkbaar koolstofemissievrij alternatief is, kan het wel. Deze lijst met uitsluitingen vind je hier terug: [Bijlage II quater bij het KB/WIB92](#). Dit betekent bijvoorbeeld dat je geen steun meer kan krijgen voor 'voortbewegingstoestellen, gemotoriseerde rijwielen, bromfietsen en motorfietsen die worden aangedreven door fossiele brandstoffen'. Voor 'fiscale lichte vrachtauto's' geldt een uitzondering: de uitsluiting is pas van toepassing vanaf 1 januari 2027.

Basisaftrek

Je past de basisaftrek toe aan een vast percentage van 10%. Dit percentage wordt niet geïndexeerd. Je kan deze aftrek alleen gebruiken als je een eenmanszaak hebt of een kleine vennootschap bent die voldoet aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hierboven).

Investeringen in 2025 en 2026	
Natuurlijke personen	10%
Kleine vennootschappen	10%
Andere vennootschappen	/

Basisaftrek digitale investeringen

Je krijgt een hogere basisaftrek van 20% als je investeert in bepaalde digitale investeringen. Dit percentage wordt niet geïndexeerd. Je kan deze aftrek alleen gebruiken als je een eenmanszaak hebt of een kleine vennootschap bent die voldoet aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hierboven).

Investeringen in 2025 en 2026	
Natuurlijke personen	20%
Kleine vennootschappen	20%
Andere vennootschappen	/

Je krijgt deze verhoogde aftrek voor digitale vaste activa die je vanaf 1 januari 2025 aankoopt of zelf realiseert. De investering moet behoren tot één van vier categorieën.

Digitale betalings- en facturatiesystemen

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;

- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.
- investeringen in geregistreerde kassasystemen en meer bepaald de gecertificeerde kassa en de gecertificeerde fiscale datamodule (zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 30 juli 2013 met betrekking tot de certificatie van een geregistreerde kassasysteem in de horecasector)

Beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT)

- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
- investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssystemen van ICT;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken;
- digitale investeringen om te voldoen aan de AVG/GPDR Verordening betreffende gegevensbescherming.

Boekhoudkundig en financieel beheer

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die het boekhoudkundige en financiële beheer van de onderneming ondersteunen.

Klantenwerving en Relatiebeheer

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de online zichtbaarheid en klantenwerving bevorderen;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor het beheer van commerciële, contractuele en administratieve klantenrelaties.

Aanvullende investeringen

Daarnaast komen volgende aanvullende investeringen op de hogervermelde vier categorieën in aanmerking:

- de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Formaliteiten

Je moet de facturen van deze investeringen op vraag voorleggen aan de FOD Financiën.

Om van de aftrek te genieten, moet je factuur (of een bijlage) bepaalde verplichte vermeldingen bevatten. Welke dat zijn, vind je in [artikel 49/1, KB/WIB 92](#).

Werk je met een abonnement voor e-facturatie? Dan bekijk je best de [Fiscale aftrek voor e-facturatie op deze pagina van de Subsidiedatabank](#).

Verhoogde thematische aftrek

Ben je een zelfstandige of kleine vennootschap dan bedraagt deze aftrek 40% voor investeringen in 2025 (aanslagjaar 2026). Ben je een grotere vennootschap dan krijg je een aftrek van 30% in 2025 (aanslagjaar 2026). Voor investeringen in 2026 (aanslagjaar 2027) is dit 40% voor alle ondernemingen.

Investerings in	2025	2026
Natuurlijke personen	40%	40%
Kleine vennootschappen	40%	40%
Andere vennootschappen	30%	40%

Algemene voorwaarden

- Je kan deze aftrek niet krijgen voor investeringen van minder dan € 1.000.
- Je kan dit fiscaal voordeel ook niet toepassen als je onderneming als 'onderneming in moeilijkheden' wordt beschouwd, of als er een terugvorderingsbevel loopt na een beslissing van de Europese Commissie. De aftrek geldt namelijk als staatssteun en moet voldoen aan de Europese regels van de AGVV/GBER ([Verordening \(EU\) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014](#)).
- Er geldt ook een maximum steunbedrag: krijg je voor dezelfde investering samen met andere overheidssteun meer dan € 30 miljoen (conform artikel 4, lid 1, s van Verordening (EU) nr. 651/2014), dan moet je dit vooraf laten goedkeuren door de Europese Commissie.

Je kan deze aftrek alleen toepassen op investeringen die op één van de thematische lijsten staan.

Investerings in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie

Op de lijst met investeringen in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie (zie [Bijlage II bij het KB/WIB 92](#)) vind je investeringen die bijdragen aan de productie van hernieuwbare energie en een efficiënter energieverbruik.

Bijkomende voorwaarden

Naast de hogervermelde algemene voorwaarden moeten de investeringen op deze lijst ook nog voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Voldoe je niet aan de definitie van kleine vennootschap, dan mag de investering een interne rentevoet (IRR) van ten hoogste 13% hebben.
- De investeringen moeten een terugverdientijd hebben van ten minste drie jaar.

Negen categorieën

Deze lijst bevat vijf groepen, onderverdeeld in negen categorieën met elk nog specifieke voorwaarden (zo is er een voorafgaande energiestudie of –audit verplicht voor zeven categorieën. En dit voor zowel kmo's als grote ondernemingen*):

- categorie 1: beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen (gebouwen ouder dan tien jaar oud);
- categorie 2*: beperking van de energieverliezen door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren, ingebruik zijnde warme of koude vloeistoffen af te dekken of in bestaande ovens (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 3*: beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen (gebouwen ouder dan 10 jaar oud);
- categorie 4*: opvang, terugwinnen en levering van warmte of -koude (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 5*: aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontsnapping van vloeistoffen onder druk gebracht voor transport (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 6*: aanpassing van apparatuur en industriële productieprocessen (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn).

zijn);

- categorie 7*: elektrificatie van industriële productieprocessen ter vervanging van processen op fossiele brandstoffen;
- categorie 8*: tijdelijke opslag van elektrische en thermische energie;
- categorie 9: productie op basis van hernieuwbare energie.

Je vindt hierover meer informatie in de 'voorlopige handleiding' op de pagina [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#) van VEKA. Deze handleiding vind je onderaan de pagina in de rubriek 'Verdere info'.

De voorwaarden waaraan de energieaudit of energiestudie moeten voldoen, kan je daar ook terugvinden. Lees zeker ook de 'Veelgestelde vragen' over dit thema.

Deze handleiding kan nog worden aangepast op basis van de inhoud van het definitieve Samenwerkingsakkoord.

Investerings in koolstofemissievrij vervoer

Op de lijst met investeringen in koolstofemissievrij vervoer (zie [Bijlage IIbis bij het KB/WIB 92](#)) vind je investeringen die duurzame mobiliteit stimuleren en de transitie naar een CO₂-neutraal transportbeleid ondersteunen.

De investeringen moeten aan geen bijkomende voorwaarden voldoen, behalve de hogervermelde algemene voorwaarden. Voor sommige categorieën geldt wel een maximumbedrag waarop je de investeringsaftrek mag toepassen. Je vindt die plafonds terug in de lijst zelf.

Vier Groepen

Deze lijst is onderverdeeld in vier groepen die soms nog onderverdeeld worden in bepaalde categorieën met elk nog specifieke voorwaarden:

- groep 1: spoorvervoer:
 - categorie 1: rangeerlocomotief;
- groep 2: wegvervoer:
 - categorie 2: actieve mobiliteit;
 - categorie 3: andere voertuigen op wielen;
- groep 3: zee- en binnenvaart;
- groep 4: laadinfrastructuur.

Je vindt hierover meer informatie op de website van [FOD Mobiliteit en Vervoer > Thematische investeringsaftrek](#).

Milieuvriendelijke investeringen

De lijst met milieuvriendelijke investeringen (zie [Bijlage IIter/2 bij het KB/WIB 92](#)) omvat de investeringen die bijdragen aan een gunstige milieu-impact.

De investeringen moeten aan geen bijkomende voorwaarden voldoen, behalve de hogervermelde algemene voorwaarden.

Vier categorieën

Deze lijst is onderverdeeld in drie groepen en vier categorieën met elk nog specifieke voorwaarden:

- groep 1: grondstoffenbeheer:
 - categorie 1: vermindering van het gebruik van grondstoffen/ afvalvermindering;
- groep 2: klimaat:
 - categorie 2: broeikasgasemissies verminderen;
 - categorie 3: bevorderen van adaptatie;
- groep 3: investeringen ter bevordering van het leefmilieu:
 - categorie 4: chemische stoffen in een circulaire economie (de definities en voorwaarden voor de toepassing

van deze categorie worden in detail beschreven in de [subbijlage 1](#), [subbijlage 2](#), [subbijlage 3](#) en [subbijlage 4](#). bij Bijlage IIter/2, KB/WIB92.

Ondersteunende digitale investeringen

De wetgeving voorziet vier lijsten. De vierde lijst met investeringen die verwant zijn aan de drie voormelde investeringscategorieën is echter nog niet gepubliceerd. Hiervoor kan je dus geen verhoogde thematische investeringsaftrek aanvragen. Voor deze lijst is de federale overheid bevoegd ([Minister van Digitalisering](#)).

Attesten - certificaten

Je investering moet op de investeringslijst staan én je moet een gemotiveerd attest aanvragen bij de bevoegde instantie. Normaal moet je dat attest aanvragen binnen drie maanden na het einde van het belastbaar tijdperk waarin je de investering deed. Je voegt het attest daarna toe aan je belastingaangifte. Opgelet: Vermits het samenwerkingsakkoord nog steeds niet officieel is, geldt er een tolerantieperiode voor de periode van 1 januari 2026 tot 31 december 2026. (zie 'Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten').

Gaat je investering over meerdere belastbare tijdperken? Dan kan je ook een investeringscertificaat aanvragen. Daarmee laat je vooraf bevestigen dat je investering voldoet aan de voorwaarden op basis van de investeringslijsten die gelden op het moment van je aanvraag.

Investeringscertificaten in 'Efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie'

Je kan in het Vlaamse Gewest al een attest of certificaat aanvragen voor investeringen die je vanaf 1 januari 2025 uitvoerde. Het attest zelf krijg je wel pas nadat het samenwerkingsakkoord officieel in werking is getreden.

Meer informatie vind je op de website van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) > [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Lees ter voorbereiding van je aanvraag grondig de nieuwe 'voorlopige handleiding' die hiervoor werd opgemaakt. Deze handleiding vind je onderaan de pagina in de rubriek 'Verdere info'. Deze handleiding kan nog worden aangepast op basis van de inhoud van het 'definitieve Samenwerkingsakkoord'.

Milieuvriendelijke investeringen (Groep 2 - categorie 2)

Je kan voor investeringen in deze lijst 'Groep 2 - categorie 2 Broeikasgasemissies verminderen' momenteel nog geen attest of certificaat aanvragen in het Vlaamse Gewest.

Meer informatie volgt zo snel mogelijk op de website van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) > [Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Milieuvriendelijke investeringen (met uitzondering van Groep 2 - categorie 2)

Dit attest of certificaat kan je momenteel ook nog niet aanvragen. De gewestelijke overheden zullen de attesten en certificaten pas kunnen afleveren nadat het samenwerkingsakkoord in werking is getreden.

Hiervoor zal je in het Vlaamse Gewest terecht kunnen bij het Departement Omgeving. Zij zijn bevoegd voor de investeringen op de lijst 'Milieuvriendelijke investeringen', behalve Groep 2 (Klimaat).

Meer informatie vind je op de website van het Departement Omgeving > [Attest verhoogde investeringsaftrek voor milieuvriendelijke investeringen](#).

Investeringscertificaten 'Koolstofemissievrij vervoer' (met uitzondering van Groep 4 laadinfrastructuur)

Dit attest of certificaat kan je al wel aanvragen bij FOD Mobiliteit en Vervoer > [Thematische investeringsaftrek](#) > [Algemene informatie](#).

Hoe je dit attest of certificaat aanvraagt, verschilt per investeringscategorie:

- Groep 1: [categorie 1: Rangeer locomotief](#)
- Groep 2:
 - [categorie 2: actieve mobiliteit met uitzondering van speed pedelecs, bromfietsen, driewielers en vierwieler met motor en motorfietsen en hun complementaire cyclo-logistieke en transport accessoires;](#)
 - [categorie 2: actieve mobiliteit - speed pedelecs, bromfietsen, driewielers en vierwieler met motor en motorfietsen en hun complementaire cyclo-logistieke en transport accessoires;](#)
 - [categorie 3: andere voertuigen op wielen.](#)
- Groep 3:
 - Zeevaart;
 - Binnenvaart.

Investerings 'Koolstofemissievrij vervoer' (Groep 4 laadinfrastructuur)

Er is momenteel geen informatie beschikbaar over waar dit attest zal moeten worden aangevraagd. Volgens de huidige wetgeving is dit de bevoegdheid van de [Minister van mobiliteit](#).

Investerings op de lijsten in de zeegebieden onder Belgische rechtsbevoegdheid

Gaat het over investeringen op de lijsten in de zeegebieden onder Belgische rechtsbevoegdheid, dan is de federale overheid bevoegd. Zo vind je voor Belgische offshore windmolenparken meer informatie op de website van FOD Economie > [Organisatie offshore tenders](#).

Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten

Op 25 juni 2026 werd het [Koninklijk besluit van 16 juni 2026](#) gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit koninklijk besluit voert onder meer een tolerantieperiode in, in afwachting van de goedkeuring en publicatie van het samenwerkingsakkoord.

Voor investeringen die je tussen 1 januari 2025 en 31 december 2026 hebt uitgevoerd of gerealiseerd geldt volgende regeling:

- Je moet geen attest voegen bij je belastingaangifte om de verhoogde thematische investeringsaftrek te kunnen toepassen als je er nog niet over beschikt. Je moet wel voor elke investering kunnen aantonen dat je redelijkerwijze mocht aannemen dat je investering in aanmerking komt voor deze verhoogde investeringsaftrek. Daarom hou je best een dossier bij met bewijsstukken zoals een rapport van een interne of externe deskundige; een gemotiveerde nota of beslissing; een offerte of factuur waarin de relevante kenmerken van de investering zijn opgenomen of andere documenten die aantonen waarom de investering aan de voorwaarden voldoet.
- Heb je op het moment van aangifte al een aanvraag ingediend, maar nog geen attest dan kan dit ook als aanvullend bewijs dienen.

Deze tijdelijke regeling betekent niet dat je later geen attest meer nodig hebt. Zodra de mogelijkheid bestaat om een attest aan te vragen, moet je dat nog steeds doen. Bij een eventuele fiscale controle zal je uiteindelijk een positief attest moeten kunnen voorleggen.

Technologieaftrek

Je krijgt een technologieaftrek van 13,5% voor investeringen in octrooien en milieuvriendelijke O&O-investeringen. Kies je voor gespreide aftrek voor milieuvriendelijke O&O-investeringen dan verhoogt het percentage naar 20,5%.

Milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling

Enkel hier blijft een gespreide aftrek mogelijk.

Investerings in 2025 en 2026	investerings in O&O	gespreide aftrek*
Natuurlijke personen	13,5%	20,5%
Kleine vennootschappen	13,5%	20,5%
Andere vennootschappen>	13,5%	20,5%

*Je kan voor deze investeringen ook kiezen voor een gespreide aftrek over de volledige afschrijvingsperiode. In dat geval krijg je een aftrek van 20,5%, berekend op de afschrijvingen die je in elk belastbaar tijdperk tijdens die periode opneemt.

Je krijgt deze verhoogde aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Het gaat om vaste activa die je gebruikt om nieuwe producten of toekomstgerichte technologieën te ontwikkelen, zonder negatieve impact op het milieu of met een zo klein mogelijke impact.

Om van deze aftrek te genieten, moet je onderneming bijvoorbeeld over een eigen R&D-afdeling beschikken of innovatiesteun hebben gekregen, bijvoorbeeld via VLAIO.

Attest

Je moet bij je belastingaangifte een attest voegen om het milieuvriendelijke karakter van je investering te bewijzen. Dit attest heeft betrekking op het belastbaar tijdperk waarin je de investering hebt gedaan.

Het aanvraagformulier kan je vinden op de website van Departement Omgeving waar je ook de aanvraag indient:

Departement Omgeving (Vlaamse overheid)

Afdeling Beleid - Attesten Onderzoek en ontwikkeling

E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be

Website: [Verhoogde investeringsaftrek of belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#)

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2025 en 2026	
Natuurlijke personen	13,5%
Kleine vennootschappen	13,5%
Andere vennootschappen	13,5%

Deze aftrek kan je toepassen als je octrooien aankoopt.

Formaliteiten

Je staft je aanvraag (zie aanvraagprocedure) met:

- een kopie van het contract waarmee je het octrooi of het exploitatierecht hebt verworven;
- een bewijs dat het octrooi of het exploitatierecht nog nooit door een onderneming in België werd gebruikt voor een beroepsactiviteit.

Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling

Wie kiest voor de Technologieaftrek kan geen gebruik meer maken van het [Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#).

Zeeschepen

Hier geldt een vast percentage van 30%.

Je kan deze investeringsaftrek alleen gebruiken als je een vennootschap hebt die uitsluitend winst haalt uit zeescheepvaart. Het moet gaan om nieuwe zeeschepen of tweedehands zeeschepen die voor het eerst in het bezit komen van een Belgische belastingplichtige.

Toepassing investeringsaftrek

In principe pas je de investeringsaftrek toe per aanslagjaar op de vaste activa die je in het voorafgaande jaar of boekjaar hebt verkregen of zelf tot stand hebt gebracht. Het gaat dus om activa die in dat jaar of boekjaar afschrijfbaar worden (zie 61/84 tot 89).

Als het om activa gaat (68/10) die worden geleasd dan pas je de investeringsaftrek toe in het jaar of boekjaar waarin het gebruiksrecht op het goed aan jou wordt overgedragen.

Hierop gelden ook uitzonderingen. Voor alle details raadpleeg je best de Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 ([ComIB](#)) nummer 68/17).

Aanvraagprocedure

Om de investeringsaftrek te krijgen moet je als belastingplichtige bij je **aangifte** in de personenbelasting of vennootschapsbelasting (inkomstenbelastingen van het belastbare tijdperk waarin de vaste activa zijn aangeschaft of gerealiseerd) de volgende documenten toevoegen:

- een ingevuld, gedateerd en ondertekend formulier volgens het model van de FOD Financiën:
 - formulier 275U voor de vennootschapsbelasting (zie [Biztax](#))
 - formulier 276U voor de personenbelasting (zie [website van FOD Financiën](#));
- een attest voor de verhoogde thematische aftrek (Let op ! Er gelden momenteel afwijkende regels: zie [Verhoogde thematische aftrek](#) > Attesten - certificaten > Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten.
- een attest voor de technologieaftrek (bij milieuvriendelijke investeringen O&O). Bekijk ook de rubriek 'Technologieaftrek'.

Daarnaast hou je per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie waarin je voor elke investering de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van aanschaf of realisatie;
- de juiste benaming;
- de aanschaffings- of beleggingswaarde;
- de normale gebruiksduur en afschrijvingsduur.

Cumulatie

Er is geen onderlinge cumul meer mogelijk van de verschillende investeringsaftrekken. Per investering zal je dus moeten kiezen welke aftrek er wordt toegepast, als een investering aan de criteria van meerdere categorieën voldoet.

Overdragen naar een volgend belastbaar tijdperk

In de personenbelasting is de basisaftrek (ook de verdubbeling voor digitale investeringen) die bij gebrek aan voldoende winsten of baten niet kan worden gebruikt, onbeperkt in de tijd overdraagbaar. In de vennootschapsbelasting kan je deze aftrek ook onbeperkt overdragen voor investeringen verkregen of tot stand gebracht vanaf 1 januari 2025.

De andere investeringsaftrekken zijn onbeperkt overdraagbaar in zowel de personen- als de vennootschapsbelasting.

Overgangsregeling voor investeringen ouder dan 2025

Je valt onder een overgangsregeling voor investeringen die al liepen. Heb je activa aangeschaft of gerealiseerd vóór 1 januari 2025? Dan blijf je de oude regeling toepassen.

Gebruik je de gespreide aftrek voor zulke investeringen en lopen de afschrijvingen door na 1 januari 2025? Dan mag je die regeling gewoon blijven verderzetten.

Investeringsaftrek voor investeringen in 2024

Opgelet! Je kan hierop nog enkel een beroep doen voor investeringen die gerealiseerd zijn tot 31 december 2024 en verbonden zijn aan aanslagjaar 2026.

Gewone en gespreide investeringsaftrek

De basis aftrek heeft een vast percentage van 8%. De gespreide aftrek bedraagt voor aanslagjaar 2025 12,5% (5,5% + 7%).

Investerings in 2024 (aj 2026)	Gewone investeringen	Gespreide aftrek*
Natuurlijke personen	8%	14,5%
Kleine vennootschappen	8%	/
Andere vennootschappen	/	/

*De gespreide aftrek voor investeringen (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen kan enkel worden toegepast door natuurlijke personen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden met het betreffende aanslagjaar).

Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Maar als die aftrek werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.

Digitale investeringen

Investerings in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	/

Ook eenmanszaken moeten hier beantwoorden aan de criteria van artikel 15 §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen.

Deze verhoogde aftrek heeft betrekking op investeringen in digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Meer in detail gaat het over:

- Digitale vaste activa die dienen voor de integratie en exploitatie van digitale betalings- en facturatiesystemen:
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.

- Investerings in systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT):
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
 - investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssystemen van ICT;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken.
- Aanvullende investeringen nuttig bij de uitvoering van de investeringen in digitale betalings- en facturatiesystemen of in systemen die dienen voor de beveiliging van ICT:
 - de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Ook de investering in een witte kassa of in een webshop voor e-commerce komen in aanmerking voor het fiscaal voordeel.

In [artikel 49/1, KB/WIB 92](#) wordt verduidelijkt wat de dienstverlener op de factuur (of in een bijlage bij de factuur) moet vermelden om van deze verhoogde aftrek te kunnen genieten.

Wil je instappen op een abonnement systeem in het kader van e-facturatie, dan bekijk je best de [Fiscale aftrek voor e-facturatie op deze pagina van de Subsidiedatabank](#).

Energiebesparende investeringen

Investerings in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie (zie [Handleiding verhoogde investeringsaftrek](#)). Bovendien moet er een attest bij de belastingaangifte worden toegevoegd.

Dit attest wordt digitaal aangevraagd binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, zie: [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Vlaamse Overheid

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)

Koning Albert II-laan 20, bus 17

1000 Brussel

T 02 553 46 00

E-mail: investeringsaftrek.veka@vlaanderen.be

Website: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-investeringen-in-hernieuwbare-energie-energiebesparing-of-met-een-gunstige-impact-op-het-klimaat

Beveiligingsinvesteringen

Investerings in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	21,5%
Kleine vennootschappen	21,5%
Andere vennootschappen	/

Deze aftrek betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen of bedrijfsvoertuigen en is enkel van toepassing voor kleine vennootschappen.

Investerings voor de beveiliging van de beroepslokalen

Volgende investeringen van nieuw materiaal komen in aanmerking:

- anti-ramkraaksystemen;
- toegangscontrolesystemenvertragingselementen op de parking;
- specifiek inbraakwerend glas;
- specifiek inbraakwerende rolluiken;
- beveiligingssysteem voor deuren, ramen, luiken, garagepoorten, lichtkoepels, dakvensters, keldergaten en hekkengepantserde deuren;
- materieel voor de detectie van diefstal;
- goederenkluizen met een inbraakvertragingsslot;
- kassa's met beschermkap of een anti-graakap;
- neutralisatiesysteem van waarden (light-CIT);
- specifiek inbraakwerende afrastering voor bouwvervalsloten en andere beveiligingssysteem van materieel op een bouwverf;
- bepaalde alarmsystemen en camerasystemen;
- volgsystemen.

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Investerings voor de beveiliging van bedrijfsvoertuigen

Bedrijfsvoertuigen worden hierbij gedefinieerd als:

- voertuigen aangewend voor bezoldigd personenvervoer, met name autobussen, autocars en de autovoertuigen die uitsluitend worden aangewend hetzij tot een taxidienst, hetzij tot verhuring met bestuurder;
- voertuigen aangewend voor goederenvervoer, met name trekkers en vrachtwagens, en aanhangwagens en opleggers met een maximum toegelaten massa van minstens 4 ton.

Voor de investeringen in beveiligingen komt het volgende in aanmerking:

- immobilisatiesystemen die het starten van het bedrijfsvoertuig beletten;
- alarmsystemen die de inbraak of geweldsuitoefening in het bedrijfsvoertuig detecteren;
- alarmsystemen die door de chauffeur van het bedrijfsvoertuig kunnen worden ingeschakeld bij het opmerken van een poging tot inbraak of geweldpleging;
- nadiestalsystemen die erop gericht zijn te verhinderen dat een gestolen voertuig verdwijnt of die een gestolen bedrijfsvoertuig kunnen positioneren en volgen;
- sloten en andere beveiligingssysteem die de toegang tot het bedrijfsvoertuig verhinderen of vertragen.

De alarmsystemen moeten geplaatst worden door een erkende beveiligingsonderneming. Deze onderneming moet een

factuur uitreiken die aan een aantal voorwaarden voldoet. Zo moet de installateur op de factuur verklaren dat het geïnstalleerd materieel gecertificeerd is volgens het kwaliteitslabel INCERT of volgens een gelijkaardige kwaliteitsnorm. Daarnaast moet hij verklaren dat het geplaatst materieel het stelen van het bedrijfsvoertuig beoogt te verhinderen of te vertragen of dat het geplaatst materieel een slot of een ander beveiligingssysteem is die op het bedrijfsvoertuig wordt geplaatst.

Belastingaangifte

De uitgaven moeten opgenomen worden in de belastingaangifte. Volgende documenten moeten ter beschikking worden gehouden voor de FOD Financiën:

- facturen van de investering;
- betalingsbewijzen van deze facturen;
- verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert;
- voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale;
- voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven via het online aangiftesysteem www.aangiftcamera.be.

Investerings in O&O

Investerings in 2024 (aj 2026)	investerings in O&O	gespreide aftrek*
Natuurlijke personen	14,5%	21,5%
Kleine vennootschappen	14,5%	21,5%
Andere vennootschappen>	14,5%	21,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor 'milieuvriendelijke' investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Dit zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu zoveel mogelijk proberen te beperken. Deze aftrek kan worden gespreid over de afschrijvingsperiode van deze activa. De voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers is hier niet van toepassing.

Om dit milieuvriendelijk karakter van de investering te bewijzen moet een attest worden gevoegd bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht. Om van deze aftrek te kunnen genieten, dient het bedrijf bijvoorbeeld een R&D-afdeling te hebben of innovatiesteun te hebben genoten via bijvoorbeeld VLAIO.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Vlaamse overheid
Departement Omgeving
Afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel
E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be

Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

*Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen) is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Deze aftrek is van toepassing op de 'verwerving' van octrooien. Deze verwerving moet worden gestaafd door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Vergroening vrachtwagens en tankinfrastructuur

Investerings in 2024 (aj 2026)		vrachtwagens en tankinfrastructuur
Natuurlijke personen	30,5%	
Kleine vennootschappen	30,5%	
Andere vennootschappen	30,5%	

Deze verhoogde aftrek geldt voor investeringen in koolstofemissievrije vrachtwagens en tankinfrastructuur voor blauwe, groene of turquoise waterstof en elektrische laadinfrastructuur met betrekking tot koolstofemissievrije vrachtwagens.

Het bedrag van de aftrek wordt beperkt tot € 60 miljoen per belastingplichtige.

Bovendien kan de belastingplichtige deze investeringsaftrek toepassen op voorwaarde dat:

- hij geen achterstallige schulden heeft bij de RSZ;
- hij op de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht, niet kon worden aangemerkt als een onderneming in moeilijkheden;
- hij geen bevel tot terugvordering heeft uitstaan ingevolge een besluit van de Commissie die een door België verleende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt heeft verklaard;

Als de aftrek (al dan niet gespreid) hoger is dan de winst of baten van het belastbare tijdperk, wordt het verschil

(desgevallend beperkt) overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken.

Cumulatie

Er kan voor deze vaste activa geen gewestelijke steun worden aangevraagd, tenzij de gewestelijke steunregeling waarborgt dat de cumulatie van federale en gewestelijke steun niet de maximale drempel en steunintensiteit opgelegd vanuit Europa overschrijdt.

Deze drempelwaarde ligt vast in artikel 36 van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014. De steunintensiteit ligt vast in artikel 4, lid 1, s), van dezelfde Verordening.

Bekijk ook de maatregel [Laadpalen: fiscale voordelen](#) en [Emissievrije voertuigen steun](#).

Meer informatie

Meer informatie kan je raadplegen in de [Circulaire over fiscale vergroening van de mobiliteit](#) van de FOD Financiën.

Bevordering van herbruikbare verpakkingen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	3% / 3%

Hier geldt steeds een vast percentage van 3%.

Deze investeringsaftrek van 3% kan worden toegepast op investeringen in materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van het productieproces van herbruikbare verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten, zoals vermeld in boek III "Milieutaksen" van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Deze aftrek is eveneens van toepassing op de materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van de terugname in de verkooppunten, de tussentijdse stockage, de verzending naar de afvuller of een distributiecentrale met het oog op de verdere sortering en reiniging en de sortering en reiniging met het oog op de terugzending naar de respectievelijke afvullers van de hogervermelde herbruikbare verpakkingen.

Om recht te hebben op de investeringsaftrek voor investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen, moeten de investeringen voldoen aan de criteria die zijn vastgelegd in [artikel 49bis, KB/WIB 92](#).

Onder productieproces wordt verstaan: het geheel van verrichtingen dat uitsluitend dient om een productiesysteem te installeren, te vervangen, te verbeteren of in stand te houden (zie [artikel 49bis, §1, KB/WIB 92](#)).

Rookafzuig- of verluchtingssystemen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2025)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Deze investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een

verluchtingssysteem in een rookkamer.

Zeeschepen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	30%

Hier geldt een vast percentage van 30%

De investeringsaftrek voor investeringen in zeeschepen die in nieuwe staat zijn verkregen of tweedehandse zeeschepen die voor het eerst in het bezit van een Belgische belastingplichtige komen, is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.

Aanvraagprocedure

Zelfstandigen moeten het formulier 276U (beschikbaar op de [website van FOD Financiën](#)) bij hun aangifte in de personenbelasting voegen.

Vennootschappen moeten het vak 275U in [Biztax](#) invullen als zij hun aangifte in de vennootschapsbelasting indienen.

Daarnaast moet er per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie worden gehouden die voor elk activum de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van de aanschaffing of van de totstandkoming
- de juiste benaming
- de aanschaffings- of beleggingswaarde
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur

In voorkomend geval moeten ook de volgende documenten ter beschikking gehouden worden:

- de vereiste afschriften en bewijzen voor de octrooien;
- het vereiste attest voor de energiebesparende investeringen;
- de verschillende vereiste documenten (aanvraag tot erkenning, rechtvaardigende nota, attest van de bevoegde Gewestregering, enz.) voor de milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Op zoek naar informatie over steun voor deze duurzame investeringen? Bekijk dan zeker de overzichten van steunmogelijkheden voor [warmtepompen](#), [zonnepanelen](#), [laadpalen](#), [batterij opslagsystemen](#), [duurzame bedrijfsmobiliteit](#), [zonneboiler en warmtepompboiler](#), [scheepvaart](#) en [emissievrije voertuigen](#). Je vindt er ook meer details over de investeringsaftrek voor deze investeringen.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen...

Vrijstelling van belastingvermeerdering voor startende ondernemingen (bij onvoldoende voorafbetalingen)

Laatst gewijzigd op 14 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Start je voor het eerst een zelfstandige activiteit in hoofdberoep of richt je een nieuwe onderneming op? Dan krijg je tijdens de eerste drie jaar een fiscaal voordeel. Je bent in die periode vrijgesteld van de belastingvermeerdering die normaal wordt aangerekend wanneer je onvoldoende voorafbetalingen doet.

Daardoor hoef je als starter niet meteen vooraf belasting te betalen om een belastingvermeerdering te vermijden. De maatregel geeft je meer financiële ademruimte in de opstartfase van je onderneming.

Wie komt in aanmerking

Je moet een zelfstandige zijn of een onderneming die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van kleine vennootschap, opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Voor het laatst afgesloten boekjaar mag je niet meer dan één van de onderstaande grenzen overschrijden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- Balanstotaal: € 6.000.000.

Overschrijd je meer dan één grens of val je er opnieuw onder, dan heeft dat pas gevolgen als dit gedurende twee opeenvolgende boekjaren het geval is. De wijziging geldt dan vanaf het volgende boekjaar.

Heb je verbonden vennootschappen, dan moet je de criteria omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis berekenen. Voor het criterium personeelsbestand moet je het aantal werknemers optellen dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld.

Maak je geen geconsolideerde jaarrekening op, dan kan je kiezen voor een alternatieve berekening waarbij de drempels met 20% worden verhoogd.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking als ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Aanvraagprocedure

Om van deze vrijstelling gebruik te maken, moet je kunnen aantonen dat het om je eerste vestiging als zelfstandige in hoofdberoep gaat. Dat bewijs lever je meestal met een attest van je sociaal verzekeringsfonds of van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ). Op dat attest staat sinds wanneer je voor het eerst bent aangesloten als zelfstandige in hoofdberoep.

In bepaalde gevallen geldt echter een andere datum. Alle informatie kan je terugvinden op de [Fisconetplusdatabank > Commentaar van art. 157, WIB 92 > 4. Gevallen waarin geen vermeerdering verschuldigd is > b\) Vrijstelling voor beginnende zelfstandigen](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/voorafbetalingen